

IJopen

voor bewoners door bewoners

Geen brug maar een kabelbaan over het IJ
Kippen halen ouderen uit isolement
4 mei herdenken, 5 mei vieren

april 2017

- 3
- Heel veel terug voor heel veel zonder
Een bakkerij vol lekkere producten voor mensen met glutenintolerantie.
- 4
- Henpower Eitje in het Flevohuis

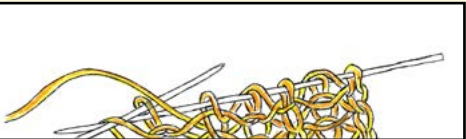
Terugpratende kippen zijn in het Flevohuis een sociaal evenement.

- 6
- Wat is een in-ter-con-fes-sio-ne-le basisschool?
Aandacht voor kernwaarden als aandacht, verbinding en ambitie voor kinderen met verschillende religieuze achtergronden.
- 7
- Column: Afscheid en welkom
- 8
- Thuis in de buurt

Buurtcoöperatie De Eester verbindt buurtbewoners. Alles is er mogelijk.

- 10
- Oorlog in mijn buurt
Basisschoolleerlingen gaan op bezoek bij mensen die de oorlog hebben meegemaakt en erover willen vertellen.
- 11
- Van Open Joodse Huizen tot Vrijheidsmaaltijden
Herdenken een vieren op 4 en 5 mei.
- 12
- Zo oud als wat en helemaal hip

Breien kan zen, hip of saai zijn, maar geeft in elk geval aanleiding tot gesprekken.

- 14
- Kanker is niet eng
Inloophuis De Kraanvogel biedt onderdak aan iedereen die met kanker te maken krijgt.
- 16
- Foto: De Verbindingsdam in alle vroegte

- 18
- Aan community moet je werken

Marius Knulst, al twaalf jaar IJburger, ziet er de huizen duurder worden.

- 19
- Een mammoetboom op het Makassarplein
Rens van der Linden ziet alle ruimte voor meer groen in de Indische Buurt.
- 20
- Joan maakt 100% recycle art
Koekblikken, kopjes, parfumsflesjes: Joan Barug maakt overal lampen van.
- 21
- Jongensdroom met Don Quichotgehalte
Geen brug over het IJ, maar een kabelbaan.
Dat is de droom van Bas Dekker en Wim Wessels.
- 22
- Een listige lentebode
De koekoek wordt zowel gezien als de voorbode van de lente als een wrede boosdoener.
- 24
- Column: Lente!
- 24
- !Wonen: Huurverhoging 2017
- 25
- Koken met Neeltje: Aziatische tic
- 26
- Boeken: Nostalgie
- 28
- Eten uit andermans keuken: Heerlijke Elzaswijn in NAP Amsterdam
- 28
- Kinderraad laat volwassenen zien hoe het moet

Zestien kinderen vormen de Kinderraad Indische Buurt. Doel is een buurt creëren waar iedereen zich thuis voelt.

- 29
- Duik in een andere wereld
In het schelpenmuseum kun je zien wat normaal door zeewater en zand aan het oog onttrokken wordt.
- 30
- Eline Jansen wint kunstwedstrijd Water Zomerexpo 2017.
- 31
- Bekende Amsterdammersprijspuzzel

colofon

IJopener is de buurtkrant voor alle bewoners van de Indische Buurt, het Oostelijk Havengebied, het Zeeburgereiland en IJburg. De redactie bestaat uit vrijwilligers. IJopener is een stichting met statuten en een redactiereglement. De meningen van de afzonderlijke auteurs geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie weer. Wij behouden ons het recht voor om ingezonden mededelingen in te korten.

redactieleden

Natanja den Boeft, Marcel de Cnock, Hansje Galesloot, Lida Geers, Kees Hoogeveen, Tineke Kalk, Lieneke Koornstra, Arjen Poortman, Hannie Raaff, Winny Ros, Simone Slotboom, Josien Vogelaar, Neeltje Wiedemeijer

contact

Stichting Buurtkrant IJopener
e-mail redactie@ijopener.nl
website www.ijopener.nl
iban NL51 INGB 0006 6548 54

uitgave

vormgeving Elly van der Mark
drukwerk Rodi Rotatie, Diemen
oplage 23.600 ex.

volgende editie

deadline 26 mei 2017
verspreiding 9 juni 2017

foto voorpagina

De 6de editie van de rokjesdagloop op 2 april, een zonovergoten lentedag, was een groot succes. Precies zoals Martin Bril het bedoelde. Bijna 1400 enthousiaste deelnemers in oogverblindende outfits liepen maar liefst 38.455 euro bij elkaar voor het goede doel: de strijd tegen MS.
Foto: Arjen Poortman.

advertenties

Zie pagina 30 voor informatie over adverteren
e-mail: adverteren@ijopener.nl
informatie over adverteren: www.ijopener.nl

IJopener gemist?

Kijk op pagina 30 voor adressen waar u een exemplaar van de IJopener kunt ophalen (zo lang de voorraad strekt).

De IJopener heeft een eigen Facebook-pagina. U vindt ons als 'IJopener'. U kunt natuurlijk ook reageren op artikelen of eigen ideeën aandragen. Tot ziens op Facebook!

Heel veel terug voor heel veel zonder

Suiker en vet zijn niet meer de enige boosdoeners in voeding. Gluten zijn de nieuwe onverlaten. Mensen krijgen er buikpijn van. Of raken oververmoeid. Een kwestie van ACE, Aanstelleritus Commedicoes Enormoes, of toch niet? Bij Bakkerij Met Zonder komen klanten uit vrijwel het hele land baksels kopen die niet alleen glutenvrij maar ook lactosevrij zijn.

TEKST: LIENEKE KOORNSTRA
FOTO: ARJEN POORTMAN

Stokbrood, croissants, krentenbollen, piz-za's, pannenkoeken, poffertjes, appeltaart, chocoladecake, speculaasjes, muesli, beschuit, crackers, toast, chips, matze, hosties, pasta's, bami, couscous: overal zitten gluten in. Zelfs in bier, vleeswaren, vleesvervangers, sauzen, soepen, snacks, ijs, allerlei soorten snoep en geneesmiddelen zijn ze dikwijls aanwezig. Gluten is een verzamelnaam voor een groep eiwitten die zich in het binnenste – het endosperm – bevinden van een aantal granen, waaronder tarwe, rogge, gerst en spelt. Gluten zorgt voor stevigheid en elasticiteit. Bovendien helpt het bij het rijzen van brooddeeg en het binden van sauzen.

Zoektocht

'Ik eet al jarenlang lactosevrij en dat was geen enkel probleem', vertelt Ellen de Jong die in het Oostelijk Havengebied Bakkerij Met Zonder

runt. 'Maar toen kreeg ik een vriend die gluten-intolerant is. Ontbijten en lunchen werd lastig, want ik gebruik geen melk en kaas, hij geen brood en muesli. Omdat onze bevindingen met voorverpakt glutenvrij brood erg slecht waren – het heeft veel weg van karton dat een dag later in een baksteen verandert – besloot ik zelf te gaan bakken. Het werd een zoektocht naar het ultieme glutenvrije brood en gebak. Die tocht liep langs misbaksels, zwartbaksels, ingedeukte broden, onbedoelde brokkeltaarten en papjes-cake. Ik experimenteerde tot het perfect was, vriendlief diende hierbij als proefkonijn.'

Met/zonder van alles

Ellen kreeg steeds meer lol in het bakken van broden en taarten. Haar baan als grafisch vormgever ging ze dan ook combineren met het verkopen van haar baksels op de markt. 'Steeds meer klanten plaatsten bestellingen. Op den duur fietste ik met volle fietstassen door Amsterdam', vertelt ze. Het leidde tot een volledige carrièreswitch. 'In de avonden houd ik me nu dikwijls bezig met het lezen van recepten in blogs, boeken en tijdschriften, ter inspiratie. Als ik er zo'n twintig heb gelezen ga ik zelf iets bedenken. Mijn vriend is allang niet meer de enige die alles voorproeft. Mijn buurman maakt deel uit van ons proefpanel, hij heeft geen enkele allergie en mag dus alles eten. Daarom kan hij goed vergelijken met producten die in standaardwinkels te koop zijn. Brood en gebak moet gewoon lekker zijn. Wat ik maak, is met van alles en zonder van alles. Een mens eet ook met zijn ogen. Bij het zien van een brownie denk je aan zoet, dus zo moet hij ook smaken. Daarvoor gebruik ik een combinatie van zoetmakers, zoals palmsuiker, dadels en agavesiroop. Ik vind het belangrijk puur te bakken. Dus zonder bewaarmiddelen, kleurstoffen en synthetische rijsmiddelen.'

Eén kruimeltje

Met de hand op het hart stelt Ellen dat alles wat ze maakt gegarandeerd glutenvrij is. 'Voor mensen met glutenintolerantie, ook bekend als coeliakie, is dat absoluut noodzakelijk', zegt Charles van Bebber, diëtist. 'Zij zijn niet in staat gluten af te breken. Delen van de dunne darm raken erdoor beschadigd. In een gezonde darmwand zorgen de darmvlokken (plooiën) voor een opname van voedingsstoffen. Bij mensen met coeliakie zijn de darmvlokken compleet verdwenen, met een gladde darmwand tot gevolg. Voedingsstoffen krijgen geen kans meer te worden opgenomen. Buikpijn, diarree, gewichtsverlies, vermoeidheid en een tekort aan mineralen en vitamines zijn het resultaat. Met een dieet groeien de darmvlokken weer aan.' Charles benadrukt dat mensen met coeliakie zelfs van één kruimeltje gluten ziek kunnen worden. Ze moeten altijd waken voor kruisbesmetting. Aparte potten jam en pindakaas zijn nodig omdat een mes dat op een gewone boterham heeft gezeten en vervolgens in de pot komt al kan zorgen voor glutenoverbrenging. Het is altijd oppassen. Glutenvrij eten is voor mensen met coeliakie absoluut een must. Ook zijn er mensen bij wie klachten verbeteren als ze een glutenvrij dieet volgen, maar bij wie deze auto-immuunziekte is uitgesloten. Voor de overigen is dit dieet niet meer dan een hype.

Glutenvrijlogo

100% glutenvrij is niet te garanderen. 'Haver bevat weliswaar geen gluten maar ook de vogels kunnen zaadjes overbrengen. Daarom is er een maximale norm van twintig milligram per kilo. Alleen deze producten bevatten een glutenvrijlogo en dat zijn dan ook de enige producten waarmee ik werk. Ik bak in combi's van diverse melen. Boekweit, kokosmeel, aardappelmeel, mais, tapioca, witte rijst en quinoa zijn uitstekend geschikt. Ik ga ervoor dat mijn klanten veel terugkrijgen voor het vele zonder', aldus Ellen. 'Dikwijls reageren ze geëmotioneerd omdat ze alles wat ik verkoop kunnen eten.'

www.metzonder.com

ADVERTENTIES

Praktijk voor Reiki en Shiatsu

www.shiatsu-reiki.nl

de pianotemmer

stemmen onderhoud reparatie restauratie

HANS KRAMER | +31 (0)6 40 06 69 37 | KNSM LAAN 756E

SINDS 1991 | WWW.PIANOTEMMER.NL

OSTEOPATHIE

WWW.PRAKTIJKVOOROSTEOPATHIE.NL

06-29240432

Hulp nodig bij je belastingaangifte?
Advies over belastingzaken nodig?

Zelfstandig gevestigd
belastingadviseur verzorgt
belastingaangiften en geeft
belastingadvies aan ondernemers
en particulieren.

Mr. Marieke Wessels Belastingadvies
06 425 99 715
Veembroederhof 109
1019HD Amsterdam
info@mariekewessels-belastingadvies.nl
www.marikekewessels-belastingadvies.nl

Gelderland roadshow bij

licht & meubels

korn je je ook thuis voelen?

Javastraat 133/141
020 334 27 35

Voor een soepel lichaam
en innerlijke kracht

IYENGAR YOGA Zeeburg

- Elke dag lessen
- Gecertificeerde leraren
- Verschillende niveaus
- Kinder- en jongerenlessen
- Therapeutische lessen

KNSM-laan 303 . iyengaryogazeeburg.nl
bel voor proefles: 06 - 2547 1615

Henpower Eitje in het Flevohuis

De kreet 'Henpower Eitje' maakt nieuwsgierig, helemaal als blijkt dat dit kunstenaarsproject een pilotproject in het Flevohuis is. Vera Broos, artistiek leider van Stichting Kunst in de Zorg en cultureel ondernemer met Zona's Kiosk, heeft 'Henpower Eitje' naar Nederland gehaald. Het is een project voor zorginstellingen dat kunst, kippen en ouderen samenbrengt.

TEKST: LIDA GEERS FOTO'S: MARIJKE ROMKES (ZOOMLAB) EN ALBERT NANNING (ZOOMLAB)

Henpower is een project in Engeland dat al zó geaccepteerd is dat de organisatie een miljoen pond ter beschikking kreeg om het over het hele koninkrijk uit te rollen. Zelfs Australië is erin meegenomen. Inmiddels zijn er veertig instellingen in Engeland die Henpower hebben geadopteerd. De Northumbria University deed onderzoek naar de effecten van dit project en toonde aan dat die positief zijn.

Dat het project over kippen gaat, mag duidelijk zijn. Voordat Vera daar alles over gaat vertellen, laat ze met trots in de mooie binnentuin van het Flevohuis het kippenhok zien. Hierin wandelen vier prachtige Maranskippen rond die tevreden en zachtjes met elkaar keuvelen. Ze zijn de spil van het project. Vera: 'Personeel, bewoners en vrijwilligers van het Flevohuis zorgen zelf voor het kippenhok en de kippen, zij het dat wij wel meehelpen als dat nodig blijkt.' Rond de verzorging worden allerlei creatieve kipgerelateerde activiteiten georganiseerd.

Steevast daarbij is dat een kip zelfs voor dementerende bejaarden vaak nog herkenbaar is. Het is een herinnering aan vroeger, en de meeste bejaarden vinden het fantastisch dat kippen lijken terug te praten, als zij er iets tegen

zeggen. Trouwens, dat terugpraten vindt eigenlijk iedereen leuk.

Kippen in het middelpunt

In het Flevohuis zijn de vier kippen letterlijk een sociaal evenement. Iedereen bemoeit zich ermee, zelfs de burens. Een buurvrouw zorgt dat de kippen 's avonds op stok gaan. Verder worden de kippen bijna 'doodgeknuffeld' door de overdaad aan zorg. Er wordt door de activiteitenbegeleiders gewerkt aan het handtam maken van de dieren. Het hok wordt verschoond en er wordt eten gegeven. De heren van de 'dovengroep' helpen met het plaatsen en het onderhouden van de ren. Er worden wormen gezocht en zelfs gekweekt in een bloempot op een balkon. Doordat er veel reuring is rond het kippenhok, komen degenen die normaal niet makkelijk uit hun woning komen ook naar de tuin. Vera vertelt dat zij verwacht dat het in de zomer rond het kippenhok nog veel drukker zal worden. De eieren, vier prachtige chocoladebruine eieren per dag, worden geraapt en daarmee wordt van alles gedaan. Er worden eetbare vogelnestjes mee gemaakt, eierkoeken van gebakken en ze worden in Landmarkt in Noord verkocht.

Veel kunstenaars geïnteresseerd

Om veel activiteiten rondom het project te creëren, zijn kunstenaars aangetrokken. Op een oproep kreeg Vera drieëndertig aanmeldingen van kunstenaars uit heel verschillende disci-

Doordat er veel reuring is rond het kippenhok, komen degenen die normaal niet makkelijk uit hun woning komen ook naar de tuin

plines. Ze zocht er eigenlijk maar vijf, dus er was ruime keuze. Vijf kunstenaars zetten zich al vanaf september 2016 in voor Zona's Kiosk. Dat zijn Jacqueline Fleskens, muzikante/zangeres; muziek met kinderen in combinatie met ouderen; Sandra Schouten, smaakconcepten: Eitjeoproeverij, bijvoorbeeld eetbaar vogelnestje; Karien van Assendelft, taalkunstenaar: maakt met de bewoners de 'Kakel Courant'; Riska Wijgergangs en Monique Hoving, theater/communityart: KippenPostbodes.

In 2017 zijn daar bijgekomen Loes ten Anscher, installatiemaakster: Eggbot acties 'Je ei Kwijt (kunnen)'. De eggbot is een robot waarmee wensen en spreken op een ei kunnen worden gegraveerd; Edward Rink, schrijver: kipologie-verhalen; Hein Walter, zorgkunstenaar: poezieportretten; Maurice Spapens, kledingdesigner: ontwerpt een draagbaar gebreid kippenhok en Frank ter Beek, beeldhouwer: De kip, het Ei, de klei en de ontdekkerij.

Iedere kunstenaar heeft binnen Henpower een eigen project. Daar komt nog bij dat niet structureel meewerkende kunstenaars met een plan één of twee keer kunnen meedoen aan het maandelijkse Café Eitje.

Kunst TOT het bed

Een ander project van Vera is 'Kunst TOT het bed'. Ze vertelt: 'Mijn vader is lange tijd ziek geweest en lag regelmatig in het ziekenhuis of in een verzorgingstehuis. Hierdoor ontdekte ik dat voor bejaarden en zieken persoonlijk contact heel belangrijk is. Ik bedacht een soort winkeltje voor kunstenaars, dat bij patiënten aan het bed kan komen. Kunstenaars bedachten modules die uitvoerbaar zijn bij bejaarden en zieken. Wij noemden dat Zona's Kiosk en die functioneert inmiddels al vanaf 2009.' Er zijn veel projecten de revue gepasseerd, maar gaandeweg werd duidelijk dat langere contacten in één verzorgingstehuis het leukst zijn. 'Je leert de mensen kennen en voor hen ben je ook herkenbaar. En dat is leuk', vertelt Vera enthousiast. In eerste instantie ging de groep op pad met een grote houten kiosk, die samen met Rob Hagenouw is gemaakt. Maar dat bleek in de praktijk

ingewikkeld omdat steeds een vrachtwagen nodig was om hem te vervoeren. Inmiddels wijzer geworden, zijn er nu wagentjes waarmee de kunstenaars de afdeling op gaan. Soms wordt er gekozen voor specifieke personages die een bepaalde sfeer neerzetten. Alle projecten die Zona's Kiosk al heeft gedaan, zijn op de website te vinden.

Op bezoek bij Henpower

Ben je benieuwd naar Henpower? Tot en met 19 mei zijn er in het Flevohuis verschillende sessies met kunstenaars, die te bezoeken zijn. Ook is er een 'meet en greet' te regelen. Je kunt je aanmelden via info@zonaskiosk.nl. Ook in het Flevohuis: een kleine expositie 'Eitje Mobiel', minstens tot 19 mei, maar misschien nog langer. ◀

www.zonaskiosk.nl
info@zonaskiosk.nl

Initiatiefneemster Vera Broos met een van de powerhennen.

DIERENKLINIEK Java-eiland
HAVENS

Openingstijden
ma. | di. | vr. 09.00 - 19.00 uur
wo. 13.00 - 19.00 uur
do. 09.00 - 17.00 uur

Behandeling volgens afspraak
tel. (020) 41 93 583

Sumatrakade 377 - 379 | 1019 PM Amsterdam

Steunzender óók van buurtkrant IJopener

RadioDieperick

PUBLIEKE OMROEP AMSTERDAM

Elke vrijdag van 12.00 - 14.00 uur
uw radio in groot Amsterdam
103.3 kabel/FM 106.8

Ook via salto.nl "Kunst, Cultuur en Politiek"

Niet alleen IJopener, maar ook u kunt op de radio. Idee?
radiodieperick@upcmail.nl

Overspannen? Moe? Gestrest?

Probeer eens een
energetische behandeling

Vergoed door de aanvullende verzekering
www.energiegeneeskunde.info

GRATIS ADVOCATENSPREEKUR

Elke dag van 14.00 uur tot 15.30 uur
of bel 020 - 421 2145
voor een afspraak!

Voor particulier en ondernemer!

Particulieren:
Omgang, echtscheiding, alimentatie, OTS/UHP, (jeugd)strafrecht, huurrecht, uitkeringen (ZW, WIA, bijstand, Wajong, etc.), arbeidsrecht en dagvaardingen.

Ondernemers:
Algemene voorwaarden, incasso's, arbeidsrecht, contracten- en bestuursrecht, huur, (bedrijfs)onroerend goed, V.O.F., B.V., stichting en vereniging.

Veembroederhof 109 (tram 26 vanaf CS)
secretariaat@ijlaw.nl & www.facebook.nl/advocaten

IJDOK ADVOCATEN

Frans Nickel, directeur van basisschool De Waaier aan het Obiplein

Wat is een in-ter-con-fes-sio-ne-le basisschool?

Je hoeft maar door de Javastraat te lopen om de aantrekkelijkheid van de multiculturele wijk te zien. Turkse en Marokkaanse supermarkten grenzen aan hippe winkels. Als het over integratie gaat, kijkt iedereen al snel naar het basisonderwijs. Eerder bezocht *IJopener* de As-Siddiegschool, nu zijn we te gast bij De Waaier aan het Obiplein.

TEKST: HANNIE RAAFF FOTO: MARCEL DE CNOCK

Frans Nickel (62) heeft het druk. Hij is directeur van De Waaier, maar vervangt nu een zieke leerkracht van groep acht. Ik wacht op de gang en kijk naar de naambordjes op de kapstok. Nihad, Emilio, Ahmet, Aaliya, Lina, Rohan. Wacht even. We zijn toch te gast op een katholieke basisschool?

Nickel wijst vanuit het raam naar de voorganger van De Waaier, de Pastoor Hesseveldschool, je kunt de naam nog op de gevel terugvinden. De Waaier in haar huidige vorm is gebouwd in 1986. We zien nergens meer een kruisbeeld. Is de katholieke grondslag verdwenen?

Frans Nickel is het prototype van een Amsterdamse bovenmeester. Hij vertelt vol betrokkenheid over zijn school, zijn kinderen en de problemen waar De Waaier tegenaan loopt. Graag benadrukt hij de mooie kanten van een basisschool in een multiculturele wijk.

Is De Waaier nog steeds een katholieke school?

‘Nee, we zijn niet meer specifiek katholiek. De Waaier maakt deel uit van de Askoscholen, dat zijn alle Amsterdamse scholen voor katholiek, protestants-christelijk en interconfessioneel onderwijs. Voor ons zijn de kernwaarden aandacht, verbinding en ambitie. Het vak levensbeschouwing geven we in alle klassen, met aandacht voor de verschillende religies. Ieder jaar staan vier thema's centraal, bijvoorbeeld omgaan met verdriet en dood, maar ook feesten in de diverse religies. We werken met verhalen uit de Bijbel, maar ook uit Jip en Janneke.

Van oudsher vieren we de christelijke feestdagen zoals Kerst en Pasen, met de bijbehorende verhalen. We benoemen dan de rol van Jezus die een goed voorbeeld voor ons kan zijn. Dat verhaal sluit ook aan bij de moslimkinderen, want in de Koran wordt Jezus Isa genoemd en is hij een belangrijke profeet. Ik zorg ervoor dat het team tijdens het Suikerfeest een studiedag heeft, zodat alle kinderen dan vrij hebben.’

De Waaier staat in een multiculturele wijk. Lastig of juist een pluspunt?

‘De mix van culturen op school is heel leuk. De kinderen krijgen vanuit thuis diverse waarden en normen mee, en op school leren ze met die verschillen om te gaan. Maar dat is niet altijd makkelijk. We doen nu ruim vier jaar mee met het gemeentelijke project de Vreedzame School, samen met de andere scholen in de Indische Buurt. De kinderen krijgen wekelijks les over hoe je vreedzaam met elkaar omgaat. Ze leren om zelf regels te maken, hoe je je mening geeft en luistert naar die van anderen. Bijvoorbeeld over homo's. Sommige kinderen vinden dat vies. Dat mogen ze vinden, maar ze moeten ook naar andere meningen luisteren en die respecteren. We werken in die lessen veel met rollenspelen. Het project Vreedzame School slaat echt aan. Er zijn minder pesterijen en agressie. En er is meer empathie en begrip voor elkaars gedrag. Een jongen gaat met zijn hand door de haardos van een meisje. Het meisje verkoopt hem een oplaawaai en de jongen is verontwaardigd, hij maakte toch alleen maar een grapje? Maar voor het meisje was het geen grapje en zo leert de jongen dat hij verantwoordelijk is voor zijn eigen gedrag.’

De Indische Buurt wordt opgeknapt, er

komen meer ‘witte’ ouders met betere inkomens in de buurt wonen. Wat wil je dat buurtbewoners van jouw school weten?

‘Dat we een hele goede school zijn voor alle kinderen. We streven ernaar dat onze leerlingen zelfstandige, verantwoordelijke en gelukkige mensen zijn, die zich bewust zijn van hun talenten en ambities. We zijn een moderne school, we werken met digiborden en interactieve flatscreens. De kinderen hebben een tablet. Of het onderwijs daarvan beter is geworden? ICT maakt het onderwijs vluchtiger, kinderen maken zich iets sneller eigen, maar het zakt ook sneller weer weg. Vroeger stampte je de lesstof erin, je leerde ze ezelsbruggetjes en je herhaalde veel. Dat bleef goed hangen. Tegenwoordig hoeven kinderen niet zoveel te onthouden, ze kunnen het allemaal opzoeken op hun telefoontje. Maar parate kennis blijft altijd nodig. En ik mis nog weleens het zwarte krijtbord waar ik een mooie tekening op maakte als een kind jarig was!’

Hoe is de inbreng van de ouders?

‘Die is beperkt, jammer genoeg. Het is hier geen rijke buurt, in veel gezinnen werken beide ouders om rond te komen. Daarnaast is er een taalprobleem. We geven taalcursussen voor de ouders. We moeten er wel aan trekken dat ze komen, maar ze vinden het heel leuk. We praten ook met kinderen en ouders over Keti Koti op 1 juli, het feest van de verbreking van de slavernij. Zo erken je de waarden van de ouders en dat kweekt goodwill.’

Werken jullie met de buurt samen?

‘Ja, bijvoorbeeld met de Rode Loper. Dat is een club van kunstenaars die mooie dingen met de kinderen doen. De muziekschool geeft hier les en we zijn burens van het Nederlands Philharmonisch Orkest, dat activiteiten voor de kinderen organiseert.’

Heeft meester Frans nog een verlanglijst voor De Waaier?

‘Het is zeker het proberen waard om kinderen die extra zorg nodig hebben binnen de school te houden, maar eigenlijk was het speciaal onderwijs beter. En wat mij betreft zouden alle bijzondere scholen op religieuze grondslag mogen verdwijnen. Als alle kinderen op school door elkaar zitten, is dat beter voor de kinderen en voor de buurt.’

Frans Nickel gaat aan het eind van het schooljaar met pensioen. Wat hij dan gaat doen? Kinderemusicals en liedjes schrijven, hij heeft er nog een stuk of tachtig op zijn computer staan, en daar gaat hij nieuwe arrangementen voor maken. En wat hij het meest zal missen? De kinderen, uiteraard.

De fotograaf komt en de meester moet naar het schoolplein. De kinderen zwermen om hem heen. IJopener blijft achter met één grote vraag: ‘Waarom willen er niet veel meer mannen schoolmeester of bovenmeester worden?’ ◀

TEKST: SIMONE SLOTBOOM

Afscheid en welkom

Met alle veranderingen binnen de lokale overheid op het gebied van subsidieverstrekking en de nieuw ontstane visie op zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid, kwam *IJopener* in de loop der tijd voor meer taken te staan dan waarvoor de redactie dertien jaar geleden getekend had.

Begonnen als een puur schrijvende en fotograferende redactie, bestaande uit een groep vrijwilligers uit de buurt, zijn we uitgegroeid tot een zelfstandig opererende stichting. Dit kon alleen door grote inzet van onze redactieleden. Naast het maken van de krant namen zij in hun vrije tijd allerlei extra taken op zich. Tijd om stil te staan bij behaalde resultaten was er nauwelijks. De veranderingen intern en extern volgden zich in zo'n groot tempo op dat er steeds meer inzet nodig was. Er was weinig rustig vaarwater.

Zonder in een soort ‘in memoriam’ te vervallen, wil ik in ieder geval drie vrijwilligers van het eerste uur die *IJopener* net hebben verlaten, noemen.

Guus de Mol: Redactielid vanaf het ontstaan van *IJopener* (uit een fusie van de Tong Tong en de Kadekrant) en alom bekend door de prachtige historische stukken over de buurt die hij altijd met veel plezier schreef. Guus was een stille kracht die onder andere de financiële administratie en facturering op zich nam. Ontroerd was de redactie toen Guus uit eigen zak de kosten voor het oprichten van Stichting Buurkrant *IJopener* voor zijn rekening nam.

René Arnoldi, dertien jaar redactielid en vaste – om niet te zeggen hilarische – columnist en bovendien zijn eigen illustrator. Hij deinsde er nooit voor terug om op een teentje hier en daar te trappen en was mede daardoor zo goed in wat hij deed. Naast het schrijven van columns, artikelen en het corrigeren van artikelen van mederedacteuren, zette hij zich ook belangeloos in voor de organisatie. Van subsidieaanvragen tot allerlei hand- en spandiensten. Hij deed het allemaal zonder morren en was de eerste om zich op te werpen als zich weer eens een taak voordeed. Voor mij was hij ook een maatje. Menigmaal gingen we samen op pad voor een co-productie en belandden dan stevast ergens op een terras. Zijn humor, directheid en bovenal zijn betrokkenheid ga ik missen. Een man met een gouden hart die onlangs terecht werd onderscheiden voor al zijn vrijwilligerswerk.

Dan kom ik bij Elly van der Mark. Redactielid vanaf de start van *IJopener* en onze spin in het web. Als vormgever zorgde zij ervoor dat *IJopener* er tot in de puntjes verzorgd uit-

zag – wat heel wat passen en meten met zich meebracht – en onderhield alle contacten met eigenlijk iedereen. Elly kon, deed en wist alles. Voor mij was zij de mama, het hart van de organisatie. Haar vertrek raakt me zeer, want op mijn ‘mama’ kon ik altijd terugvallen, privé én zakelijk. En ik was niet de enige. De laatste jaren was Elly naast voorzitter van de redactie ook voorzitter van het bestuur. Eigenlijk zijn haar taken te veel om op te noemen, maar één wil ik er nog vermelden: haar enorme betrokkenheid en creativiteit bij alle fondsenwervingsacties waardoor *IJopener* het hoofd boven water heeft kunnen houden.

Elk afscheid houdt ook een nieuw begin in. Voor Stichting *IJopener* betekent dit een nieuw vijfoppig bestuur. Marieke Wessels wordt penningmeester. Zij is meester in zowel fiscaal als notarieel recht en runt haar eigen belastingadviesbureau op de Veembroederhof. We hebben met haar een financieel expert in huis met hart voor de buurt én *IJopener*.

Daarnaast verwelkomen we Gijs Moes in de rol van secretaris. Als eindredacteur bij Trouw geeft hij leiding aan twaalf vaste medewerkers en tien freelancers.

Tineke Kalk, redacteur van het eerste uur met veel bestuurservaring, wordt vicevoorzitter. Neeltje Wiedemeijer, eveneens redactielid vanaf de start van *IJopener*, ruilt de rol van penningmeester in voor die van algemeen bestuurslid. Zij brengt haar ervaring binnen welzijnswerk met zich mee. Aan mij de eer om Elly's taak over te nemen als voorzitter.

Ook de redactie heeft een nieuwe voorzitter: Lieneke Koornstra, die zich al jaren inzet voor *IJopener* op zowel redactioneel als eindredactioneel gebied. Zij is binnen haar bedrijf Super-Visionair vooral actief als allround journalist met een specialisatie in de civiele luchtvaart.

Natanja den Boeft is eveneens een oudgediende. Zij wordt vicevoorzitter van de redactie. Al eerder was zij voorzitter van het bestuur én van de redactie en ook zij draagt, naast al haar andere extra taken, zorg voor de eindredactie. Natanja heeft haar eigen praktijk voor cranio-sacraaltherapie: cranio-amsterdam.

De komende weken zullen nog veel meer taken en werkgroepen ingevuld gaan worden, dus heb je zin om *IJopener* te versterken, mail ons waar je goed in bent: bestuur@ijopener.nl. Iedereen is welkom, of je nu veel of weinig tijd wilt investeren, en op elk denkbaar gebied. Van websitebeheer tot redigeerwerk en fondsenwerving. Verspreid vooral het woord, want welkom heten is veel leuker dan afscheid nemen.

ADVERTENTIE

ydesign.nl
design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

Nieuw sociaal buurtrestaurant in Amsterdam-Oost

Resto VanHarte heeft zijn deuren geopend in Amsterdam-Oost. In dit buurtrestaurant, waar je elke dinsdag een driegangendiner kunt eten, gaat het naast eten om gezelligheid en het ontmoeten van

buurtbewoners. Lokale artiesten treden op en vertegenwoordigers van wijkorganisaties vertellen over activiteiten in de wijk. Geregeld vinden er bijzondere activiteiten plaats, zoals een speeddate-marathon voor nieuwe vriendschappen of KinderResto's waar kinderen voor hun ouders koken.

De maaltijden worden onder begeleiding van een professionele kok gemaakt door vrijwilligers. Ben je op zoek naar vrijwilligerswerk dat voldoening schept of zoek je een stageplaats? Kom langs of geef je op bij Restomanager George Kanis, g.kanis@restovanharte.nl, tel. 06-5168 6424.

Resto zit in Stadsloket Oost aan het Oranje-Vrijstaatplein en is het vijfde Resto in Amsterdam. Het is elke dinsdag geopend vanaf 17.30 uur, het diner start om 18 uur. Graag van tevoren reserveren via www.restovanharte.nl of bel 0900 900 3030 (10 ct/min). Het driegangendiner is altijd vers en betaalbaar. Kinderen zijn ook welkom.

ADVERTENTIES

COFFEE TAKE AWAY ESPRESSO

Openingstijden:
dinsdag – vrijdag van 9 tot 18 uur
zaterdag van 9 tot 16 uur

Sumatrakade 5 1019 BJ Amsterdam
Tel. 020 – 419 38 55

www.hairspray.nl
info@hairspray.nl

rondom de geboorte zwangerschapscursussen

Zwangerschapsgym
Zwangerschapsyoga
Zwanger, Bevalen, een Kind
(samen met je partner)
Zwangerschapscursus voor tieners
Beval Fit (korte cursus van 4 weken)
Gezond en Fit Zwanger
(met o.a. voorlichtingsbijeenkomsten en de wekelijkse oefenlessen Blijf in Beweging)
Workshops
(babymassage en The Happiest Baby)
Rondom de Geboorte Inloop
wekelijkse inloop voor (aanstaande) ouders

info & aanmelden:
rondomdegeboorte.nl

facebook.com/rondomdegeboorte

Gebouw De Eester is het hart van de Buurtcoöperatie Oostelijk Havengebied: een vereniging van actieve buurtbewoners die initiatieven uit de buurt stimuleert en ondersteunt. Ook faciliteren zij activiteiten voor en door de buurt. Meta de Vries, een van de initiatiefnemers van het eerste uur en coördinator van de Buurtcoöperatie, geeft een toelichting.

TEKST: SIMONE SLOTBOOM
FOTO'S: MARCEL DE CNOCK

Thuis in de

Als ik binnenkom in De Eester komen lekkere luchtjes mij tegemoet. Spin in het web Meta zit nog aan de telefoon dus ik neem vast een kijkje in de keuken. Daar wordt druk gekookt door Lyan en haar team voor de Buurtmaaltijd: elke dinsdag staat er voor zes euro een hoofd- en een nagerecht op het menu.

Meta woont in Entrepot-West en werd een jaar of zes geleden actief bij de Buurtcoöperatie. 'Het viel me op dat er veel leuke mensen in de buurt wonen, maar dat iedereen langs elkaar heen loopt.' Ze begon met het leggen van contacten in de buurt. Snel volgde een eerste Burendag. Daar kwamen veel initiatieven van bewoners uit voort: de Leeskast, de Picknicktafel en Groen in eigen beheer. Tegelijkertijd ontwikkelde vanuit de overheid zich de visie dat mensen meer zelf moeten doen. Meta dacht: als dat zo is, dan nemen we ook meteen de regie. Wonen, werken en leven in de buurt gaat ons immers allemaal aan. Zo werd in 2015 de buurtcoöperatie als platform voor buurtinitiatieven geboren. Bij de gezamenlijke maaltijden, de zogenaamde Eettafels, worden plannen gemaakt en uitgewerkt. Ideeën genoeg, maar die moeten wel vertaald worden naar doen. De eerste behoefte die opkwam, was een eigen ruimte. Die is ruim een jaar geleden gerealiseerd in De Eester: een gezellige plek voor ontmoetingen, activiteiten, vragen en informatie. Bewoners, bedrijven en zzp'ers kunnen langskomen met ideeën.

De BuurtBel

Een van die inmiddels succesvol uitgevoerde ideeën is de BuurtBel. Eigenlijk gewoon ouderwetse burenhulp: netwerken van burens die iets voor een ander doen. Luca en Brenda coördineren de BuurtBel, brengen de vraag in kaart en zoeken passende hulp dicht bij huis. Ook kunnen bewoners gekoppeld worden aan professionele zorg.

'Er is behoefte aan zeer actieve buurtbewoners die structurele ondersteuning bieden én aan incidentele hulp', aldus Meta. 'Om actief

In de keuken van De Eester wordt hard gewerkt aan de Buurtmaaltijd

buurt Regie houden over wonen, werken en leven in de buurt

te zijn voor de BuurtBel hoeft je niet per se veel tijd te investeren. Heb je weinig tijd maar wil je best eens iets doen voor een ander, dan kun je je ook aanmelden. Voor klusjes, boodschappen of gewoon koffiedrinken en een praatje maken.'

Als interim-manager/projectleider op zzp-basis heeft Meta altijd binnen zorg en welzijn gewerkt. Haar voornaamste doel is mensen zo lang mogelijk de eigen regie over hun leven te laten houden. Naast de BuurtBel wordt er nu gewerkt aan de Telefoonkring, een cirkel van buurtbewoners die elkaar dagelijks bellen of alles oké is. Wordt er ergens niet opgenomen, dan checkt de BuurtBel wat er aan de hand is.

Ruimtes te huur

Flexwerkers kunnen voor een schappelijk tarief een werkplek krijgen in De Eester. Ook grotere ruimtes zijn te huur. De voorkeur gaat uit naar actieve bewoners zonder commerciële inslag, maar ook ondernemers met winsttoegmerk kunnen er terecht. De activiteitenkalender geeft een compleet overzicht van alle wekelijkse en maandelijke activiteiten en inloopspreekuren.

De Buurtcoöperatie staat altijd open voor nieuwe initiatieven. Meta: 'Iedereen met een idee kan langskomen. De gastheer of -vrouw noteert alles en vraagt door. Vaak vindt dan een vervolgesprek plaats. Als duidelijk is wat de initiatiefnemer precies wil en wat ervoor nodig is, kan het idee ook bij de Eettafel gepresenteerd worden. Die vindt regelmatig plaats in het Instituut voor Sociale Geschiedenis aan de Cruquiusweg. Met een groep van zo'n vijftig buurtbewoners wordt er getafeld en worden allerlei initiatieven besproken. Voorwaarde voor elk initiatief is

dat de mensen het zelf uitvoeren. Wij zijn puur een hulpmiddel bij het tot stand brengen. Door mensen bij elkaar te brengen en bijvoorbeeld mee te denken hoe de financiering geregeld kan worden.'

Schone Straten, Buurtloop en BuurtBalie

'Schone Straten is een lopend initiatief van Aad Verkleij, projectleider en bewonersondersteuner duurzaamheid bij de Buurtcoöperatie. Elke eerste zaterdag van de maand verzamelt een ploeg buurtbewoners bij De Eester. Het gebied wordt verdeeld en dan gaan ze de straat op om zwerfafval op te rapen. Aad brengt ook in kaart welke initiatieven er allemaal al bestaan in de buurt met het doel contacten te leggen en elkaar te versterken. Ambitie is een CO2-neutraal Oostelijk Havengebied. Ook de BuurtBalie OHG zit in De Eester. Naast een inzichtelijk, online platform met informatie over activiteiten, initiatieven, organisaties en evenementen in het Oostelijk Havengebied, verspreiden ze elk kwartaal een gedrukte informatiekraant.

Op 28 mei wordt alweer voor de derde keer De Buurtloop georganiseerd. Een sportieve manier om de buurt te verbinden. Vorig jaar deden 150 mensen mee, nu wordt gemikt op 200.

'Voor ideeën op kleine schaal is eveneens ruimte', vertelt Meta. 'Zo kwam er vorig jaar een jongen van achttien binnen die een ruimte wilde huren om samen met vrienden 's avonds film te kijken. De jongens halen zelf de sleutel op. Ze maken het gezellig en bakken een pizza in de oven. Wél moeten ze de boel netjes houden en niet na twaalfen blijven. En daar houden ze zich aan. Vertrouwen geven werkt dus. Een

andere buurtbewoner kwam langs met de vraag: 'Als wij met een groep bewoners een tafeltennistafel kopen, mogen we die dan bij jullie neerzetten en er gebruik van maken?' Die tafel staat er nu en heeft geleid tot het ontstaan van een echte club: Tafeltennisclub De Eester.'

Alles is mogelijk

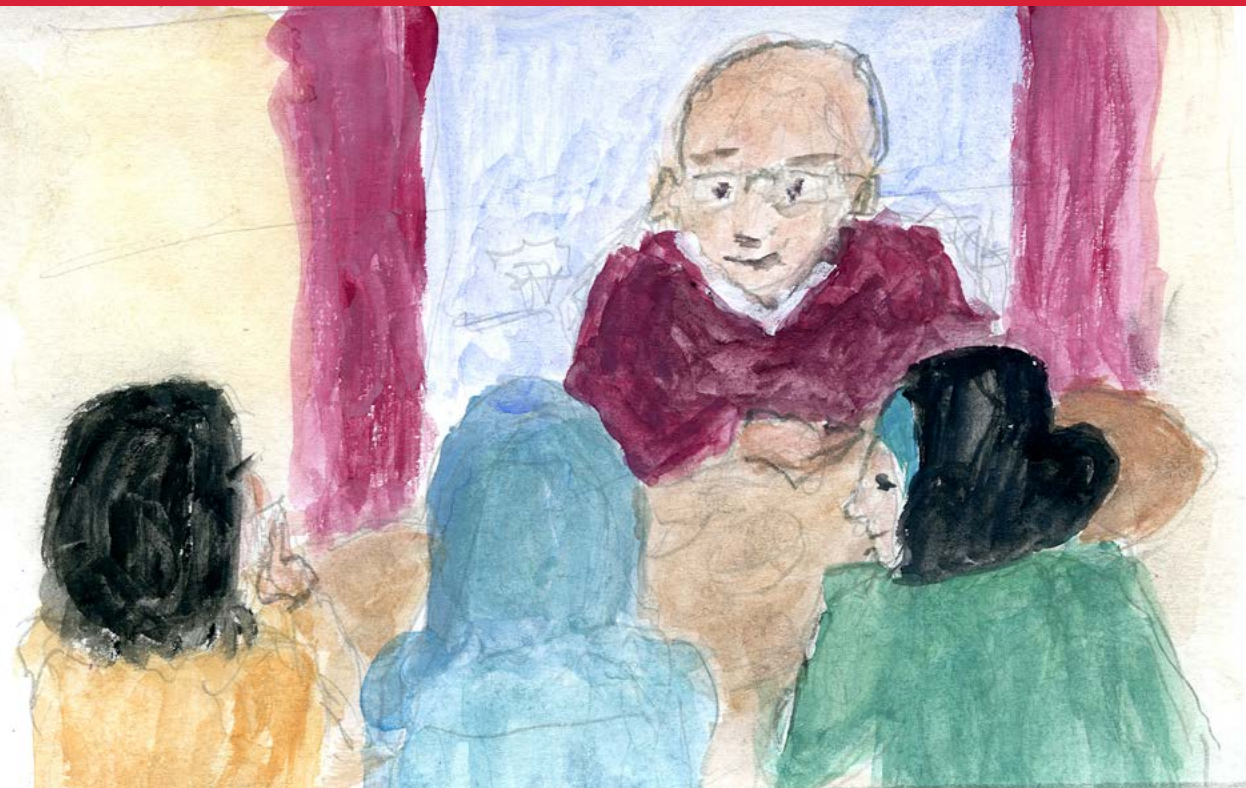
'De buurtcoöperatie is er dus om met elkaar regie te nemen: 'We doen het zelf wel.' De Eester is de fysieke plek van waaruit de verbinding start en initiatieven zich kunnen ontwikkelen. Bewoners kunnen lid worden van de Buurtcoöperatie. Als lid draag je bij aan het verder ontwikkelen en voortbestaan van de coöperatie. Zonder de financiële steun en inzet van bewoners is het bestaan van De Eester niet mogelijk. In april starten we met een wervingscampagne.'

Meta hoopt dat nog veel meer initiatieven het licht zullen zien en nodigt buurtbewoners vooral uit langs te komen: 'Voor de gezelligheid, om te helpen of om ideeën aan te dragen. Want eigenlijk is alles mogelijk bij ons.' ◀

www.buurtcooperatieohg.nl

ADVERTENTIE

uitvaartbegeleiding **de Ode**
Levantkade 51 (KNSM-eiland)
www.ode-uitvaart.nl
T 020 4190882
dag & nacht

Oorlog in mijn buurt

Wat gebeurde er in jouw buurt in de oorlog? Dat is de vraag waarmee kinderen van groep zeven en acht van Amsterdamse basisscholen aan de slag gaan. Ze gaan in kleine groepjes mensen interviewen die de oorlog hebben meegemaakt, schrijven het verhaal op en geven het door.

Aan het project Oorlog in Mijn Buurt werken veel mensen mee, in allerlei rollen. Van historici krijgen de kinderen drie lessen over de Tweede Wereldoorlog. Vrijwilligers geven de kinderen een 'masterclass' in onderzoeken, interviewen en presenteren. Begeleiders gaan met de kinderen mee om de vaak hoogbejaarde ouderen te bezoeken. Filmers en fotografen leggen de interviews in beeld en geluid vast. En natuurlijk zijn er de basisscholen die meewerken en er tijd voor inruimen. Kinderen die meedoen krijgen van de gemeente Amsterdam een onderscheiding als 'Erfdrager'.

Jong poesje in de onderduik

Lubah, Ilham en Kawthar (elf en twaalf jaar) gaan op bezoek bij Maurice Ferares (94). Ik ga mee als begeleider. Maurice groeide op in een joods arbeidersgezin in de Transvaalbuurt, bezocht het conservatorium en werd violist. Hij vertelt de meisjes zijn verhaal.

'In het begin van de oorlog zat ik in het verzet. We maakten illegale kranten en probeerden ook bommen te maken, van suiker en zwavelzuur. Dat waren brandbommen. Op het Rembrandtplein stond een theater waar ze films voor de Duitsers draaiden, dat hebben we in brand gestoken. Nee, we doodden er geen mensen mee, zoals die gekken van IS die zichzelf opblazen.'

'Later, na 1942, moest ik onderduiken', ver-

volgt Maurice. 'Joden, zigeuners en homo's werden vervolgd. Ze werden opgepakt, ook kleine kinderen en oude mensen, en in veewagens afgevoerd naar concentratiekampen waar ze vermoord werden. Als de Duitsers de straat in kwamen, verstopte ik me in een ruimte onder het plafond, daar kwam ik in via de kast. En dan

'Ik had helemaal niemand meer, en oorlog kent alleen maar verliezers, zelfs voor vrijheidsstrijders'

moest ik heel stil zijn. Weet je, ik had tijdens de onderduik een jong poesje, dat ging met me mee de schuilplaats in. Nou, probeer maar eens een jong poesje stil te houden! Nog moeilijker was het toen er ook een meisje van vijf bij ons onderdook, Roosje. Als we ons verstopten, probeerde ik haar stil te houden met een spelletje. Na een week kwamen haar ouders haar weer halen, ze konden haar niet missen. Toen zijn ze alle drie vermoord.'

Belangrijke vragen

Het is even stil. De meisjes zijn diep onder de indruk, maar niet verlegen. Ze stellen belangrijke vragen. Maurice moest in de oorlog als Joodse jongen van het conservatorium af, maar kreeg hij na de oorlog dan nog wel een diploma? 'Nee', antwoordt Maurice, 'dat diploma kreeg ik niet, ondanks dat moedige leraren mij examens hadden afgenomen en ik daarvan verklaringen had.' En wat nu als hij onder het plafond lag en

Drie gesluisde meisjes zitten op de achterbank van mijn auto. We zijn op weg naar de Joodse oud-verzetstrijder Maurice Ferares om hem vragen naar zijn oorlogservaringen. Op deze manier brengt het project Oorlog in Mijn Buurt kinderen in contact met ouderen uit hun buurt die de oorlog hebben meegemaakt.

TEKST: HANNIE RAAFF
ILLUSTRATIE: NEELTJE WIEDEMEIJER

moest plassen? 'Dat is een hele goede vraag' antwoordt Maurice. 'Ik heb het heel erg benauwd gehad.' En was hij blij dat de oorlog voorbij was? Maurice zucht. 'Ik had helemaal niemand meer, en oorlog kent alleen maar verliezers, zelfs voor vrijheidsstrijders.' En wat vindt u van IS? 'Dat zijn geen vrijheidsstrijders, dat is gewoon tuig.' Dat is een mooie afsluiter.

Voordat de meisjes afscheid nemen, vraagt Maurice: 'Jullie zijn moslims? Weten jullie dat sultan Mohammed de Vijfde van Marokko in de oorlog alle joden in zijn land heeft gered? En dat joden en moslims daar eeuwenlang in vrede samenleefden?' Dat is nieuw voor de drie meiden.

Schakel eerst je hersens in

Een paar weken later staan alle kinderen die in de Indische Buurt met het project meededen, in buurthuis de Meevaart in de Balistraat. Het is er heel druk, ook veel ouders en buurtgenoten zijn gekomen. De geïnterviewden zelf zitten op de voorste rij.

Ilham, Lubah en Kawthar zijn aan de beurt en komen naar voren. Ze vertellen niet alleen het verhaal van Maurice, maar ook wat ze ervan geleerd hebben. Bijvoorbeeld: dat het goed is dat er zoveel Syrische kinderen bij hen op school zitten. En hoe belangrijk het is dat je goed luistert en respect hebt voor mensen die anders zijn dan jijzelf. En dat ze niet alleen een leerzame, maar ook een heel gezellige middag bij Maurice hadden.

Dan komt een groepje jongens met hun verhaal. Zij hebben mijn broer Joost Raaff (82) geïnterviewd. De les die zij van Joost leerden wordt met applaus ontvangen: 'Schakel eerst je hersens in voordat je je smoeitwerk opentrekt!' ◀

Oorlog in Mijn Buurt kan nog vrijwilligers gebruiken die de kinderen begeleiden. Ook is men op zoek naar mensen die de oorlog hebben meegemaakt en daarover willen vertellen. Scholen kunnen zich voor dit project aanmelden. Zie voor meer informatie en verhalen: www.oorloginmijnbuurt.nl

4 mei herdenken 5 mei vieren

Van Open Joodse Huizen tot Vrijheidsmaaltijden

4 mei

Open Joodse Huizen
Lloyd Hotel, Oostelijke Handelskade 34,
11 uur

Van februari 1939 tot juni 1940 was het Lloyd Hotel een opvangkamp voor gevluchte Duitse joden. Vluchteling Jules Loszynski werkte ook in het hotel en fotografeerde zijn werksituatie. Zijn stiefzoon Jack Weil vertelt.

Herdenkingen

Ed Pelsterpark IJburg, 19.30-21.15 uur

Een oorlogsmonument heeft IJburg niet, maar elk jaar richten bewoners een tijdelijk monument op. Vast element is het verzetwerk van de fotografen van de Ondergedoken Camera, naar wie straten in IJburg zijn vernoemd. Dit jaar staat via een foto van Cas Oorthuys het verzetwerk van Jacoba van Tongeren centraal. Zij leidde vijf jaar lang de Groep 2000, die duizenden onderduikers aan onderdak en voedselbonnen hielp. Haar neef Paul van Tongeren spreekt over haar. Daarna vertelt Karel Baracs in de kerk De Binnenwaai het verhaal 'De bonnenkoningin' (ook voor kinderen vanaf 10 jaar).

Kop van Java-eiland, 10.30-11 uur

Herdenking van de omgekomen zeelieden van Stoomvaart Maatschappij Nederland bij het oorlogsmonument. De Nederlandse koopvaardij droeg belangrijk bij aan de geallieerde overwinning. Er kwamen 3600 zeelieden om. Oud-collega's spreken.

**Kompaszaal, KNSM-laan 311,
14.45-15.30 uur**

Herdenking van de omgekomen KNSM-medewerkers. Toespraken namens Stadsdeel Oost en Vereniging Ons Suriname.

Ceramplein Indische Buurt, 18.30-22 uur

Om 18.30 uur verzamelen in het Vriendschaps-huis, Palembangstraat 52. Om 19.15 uur vertrekt de stille tocht met vertegenwoordigers van verschillende religies naar het Ceramplein, alwaar kranslegging bij gedenksteen. Na de plechtigheid gespreksbijeenkomst in het Vriendschaps-huis over het thema 'Op de vlucht'.

Keesje Brijdeplantsoen, 19.30-20.15 uur

Herdenking bij het monument voor Keesje Brijde, een Amsterdamse jongen van twaalf jaar die op 13 december 1944 werd doodgeschoten toen hij voor zijn familie kooltjes raapte op het hier gelegen spooremplacement.

Lloyd Hotel, Open Joodse Huizen

Jacoba van Tongeren. Foto: Cas Oorthuys

Vrijheidsmaaltijd Perron Oost. Foto: Carien van Leeuwen

5 mei

Vrijheidsmaaltijden

**Perron Oost, Cruquiusweg 11,
18-20.30 uur**

Op het laadperron naast Perron Oost staat de vrijheidsmaaltijd in het teken van de tentoonstelling 'Wie ben ik'. Die gaat over de joodse Ies van Bergen, in 1941 opgepakt vanwege verzetwerk in de Indische Buurt en vermoord in een kamp. Zijn dochter Chaja van Bergen is aanwezig tijdens de maaltijd, evenals schrijfster Wanda Reisels die een aantal verhalen voorleest die hieraan gewijd zijn. Kosten € 6,50. Reserveren is noodzakelijk via info@museumperronoost.nl of 06-5340 4786. De tentoonstelling is van 23 april tot 31 mei te bekijken, wel vooraf je komt melden op een van de bovenstaande manieren. Op 4 mei is de expositie open van 12 tot 18 uur, en op 5 mei van 14 tot 20.30 uur.

**Gemeenlandshuis, Diemerzeedijk 27,
11.15-14 uur**

Deze lunch in een historisch gebouw, georganiseerd door Waternet en het waterschap, staat in het teken van schoon water en sanitair als mensenrecht. In veel oorlogsgebieden zijn deze elementaire zaken een probleem. Waternet is actief in een vluchtelingenkamp in Jordanië waar 80.000 Syrische vluchtelingen wonen. Daphina Misiedjan van de Universiteit Utrecht spreekt. Toegang gratis. Aanmelding is noodzakelijk: vrijheidsmaaltijd@waternet.nl (vermeld naam, emailadres en telefoonnummer).

Ambonplein, 15-20 uur

Vrijheidsmaaltijd om de diversiteit in de Indische Buurt te vieren, georganiseerd door Assadaaka Community en Batjan Buren. Met muziekoptredens door jong en oud. Kosten € 5 volwassenen, € 4 kinderen en met stadspas € 1. Aanmelding is noodzakelijk, zie op Facebook-pagina Vrijheidsmaaltijd Ambonplein.

Vrijlandfestival

Blijburg aan Zee, 12-23 uur

Bevrijdingsfestival met muziekoptredens. Tickets voor diverse prijzen. Meer informatie: www.vrijlandfestival.nl

SAMENSTELLING: HANSJE GALESLOOT

ADVERTENTIES

gelderland artifort leolux montis pastoe spectrum stokke/variër gispen 412

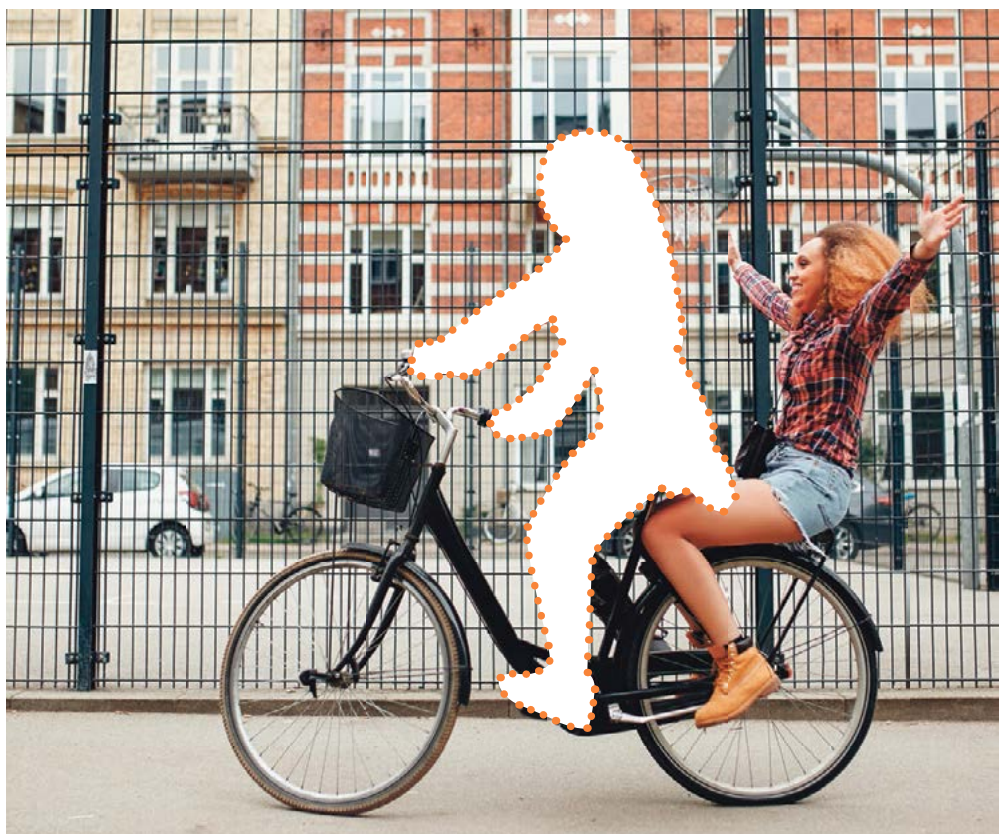
jan van beek
EIGENTIJD'S WONEN

beukenplein 23 amsterdam 020 6656310 www.janvanbeek.nl

FQ FUNERAL QUEST

Een uitvaart die bij u past,
met veel respect voor allen.

Anne-Marie Boogaarts
Telefoon 06 81 81 84 69 (24/7)
Email anne-marie@funeralquest.nl
Adres Bogortuin 93, 1019 PE Amsterdam
Website www.funeralquest.nl

Vrije geest zkt. sturing

Help jij Priscilla met haar school- en beroepskeuze
en persoonlijke ontwikkeling?

ViiA is het uitzendbureau voor vrijwilligers in Amsterdam Oost.
Wij zoeken vrijwilligers die hun talent in willen zetten voor
mensen en organisaties in de buurt.

Kijk op vii.nl voor meer informatie en
andere vacatures of bel 020 495 22 50.

Zo oud als wat en helemaal hip

Dat breien gespreksstof met mijn moeder zou opleveren, had ik wel verwacht. Maar dat ik op een donderdagmiddag met een haakwerk in de hand van alles zou leren over de hoofdstad van Eritrea, met op de achtergrond geroezemoes in vele talen, had ik een paar maanden geleden niet kunnen bedenken.

TEKST: NATANJA DEN BOEFT
TEKENING: JOSIEN VOGELAAR

Breien is oud. Het werkwoord komt al voor in het Middelnederlands, de taal van de Lage Landen tussen 1200 en 1500. Volgens Wikipedia is de stam van het woord zelfs terug te voeren op 'bherH', dat boren betekende in het Proto-Indo-Europees. Deze taal werd tot de derde eeuw voor Christus gesproken in Anatolië en de Kaukasus. Dat is 2400 jaar geleden!

De oudste bewaard gebleven breiwerken dateren van rond de twaalfde eeuw en zijn in Egypte gevonden. Op Europese schilderijen uit de veertiende eeuw kun je een breiende Maria aantreffen, met het kindje Jezus aan haar voeten. Blijkbaar werd er toen al binnenshuis gebreid in West-Europa. Het zou een populair tijdverdrijf voor vrouwen uit de hogere klassen zijn geweest.

Weer later groeide het breien uit tot plattelands-ambacht. Een breiende schaapherder was tot in de twintigste eeuw geen ongewoon gezicht in onze streken. Uiteraard veranderde de industriële revolutie ook in dit ambacht de gang van zaken. Er kwamen machines om sneller lappen en kledingstukken te maken. Door die goedkope productie verdween het ambacht naar de achtergrond. De herder verkocht zijn wol eerder dan er zelf iets van te maken. En de welgestelde dames, ach, die vonden nieuwe tijdverdrijven.

Jong geleerd, oud gedaan

Zelf ben ik van de generatie die leerde breien op de lagere school. De meisjes welteverstaan, de jongens leerden in dezelfde tijd houtbewerken. Met enige verbazing merk ik dat er in het breien iets van 'jong geleerd, oud gedaan' zit, want na jaren breislaap zit de handeling nog in mijn

Wat een rijkdom zomaar in de buurt op de donderdag! Ik spreek met vrouwen uit Eritrea, Egypte, Marokko, Bulgarije en Amsterdam. En ik zie heel veel verschillende kanten van dit fascinerende ambacht. Een Marokkaanse maakt uiterst fijn, zilverkleurig kant om een djellaba mee af te zetten. Als ik ernaar kijk, lijkt het alsof er een wereld opengaat. Want hier hadden we dan misschien al vroeg een breiende maagd Maria op een schilderij, maar wat is er op dat gebied in de Marokkaanse geschiedenis te vinden?

Het doet me ook denken aan het kant aan klederdrachten in ons land, en het winkeltje met traditionele stoffen op Marken doemt voor mijn ogen op. Werelden haken aan elkaar, met beelden van vrouwen die mooie en functionele dingen maken. Toen en nu, achter de geraniums en met elkaar in het café of in de winkel. Een Amsterdamse haakt popjes voor kinderen met kanker. Ze heeft maar één oog en krijgt dat priegelhaakwerk wonderwel voor elkaar. Een Turkse breit fantastische flamboyante vesten in een duizelingwekkend tempo. Zou ze die verkopen, of loopt haar hele familie er superkleurrijk bij?

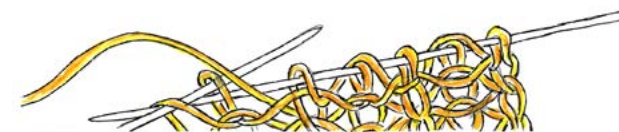
Een Turkse breit flamboyante vesten in een duizelingwekkend tempo

Over weemoed en hoop

Er is ook een Marokkaanse die vooral komt om te praten. Haar man is overleden en zonder kinderen is haar wereld erg klein geworden. Moedigt trekt ze erop uit en moedigt leert ze steek voor steek een lapje haken. Ze heeft een mooie lach en warme ogen, en met het beetje taal dat we delen hebben we een gesprek over weemoed en hoop.

Er wordt veel gelachen en waar nodig legt begeleidster Jeltje – een struise Friezin die al haar hele leven handwerkt – geduldig uit hoe je moet minderen of meerderen.

Met een knot wol en een haaknaald neem ik aan het eind van de middag de dag nog even door. Mijn moeder belt over een nieuw patroon, ik probeer een nieuwe steek, een vriendin bestelt een muts. Zen, hip of saai, het maakt eigenlijk niks uit. Volgend jaar is mijn sjaal af... ◀

vingers. Ik pak het breien weer eens op omdat ik benieuwd ben waarom mijn hippe vriendinnen dit zo leuk vinden. Maar ook wil ik zo een gespreksonderwerp creëren met mijn breiende moeder. Sinds ze geen hond meer heeft, zitten we vooral binnen als ik haar bezoek. Wie weet, is het leuk samen iets te doen waarover te praten valt. Breien heeft eindeloos veel kanten: patronen, garens, technieken. Dat is jaren gespreksstof!

Voor garen fiets ik van hot naar her door de stad. De Afstap in de Oude Leliestraat is misschien wel de bekendste wolwinkel van Amsterdam. Ze weten er alles en verkopen mooi spul. Maar als de vriendelijke verkoopster zegt dat de haaknaald die ik volgens een instructiefilmpje op YouTube nodig heb niet bestaat, knap ik een beetje af. Ik zoek mijn heil elders. Bij Stephen & Penelope in de Nieuwe Hoogstraat wil ik wel uren blijven voelen aan zachte handgeverfde garens, terwijl mijn portemonnee 'pas op, pas op' piept. Op internet koop ik uiteindelijk op goed geluk een doos vol knotten en een zootje brei- en haaknaalden.

Borsten en de granny square

Nu, een paar maanden verder, weet ik dat mijn hippe vriendinnen waarschijnlijk heel gestrest

zijn. Want jeetje, wat is breien traag en leeg, en – wie weet – zen. Ik weet dat het een ideale manier is om rusteloze handen iets te doen te geven tijdens het luisteren naar boeiende podcasts. Ik weet dat je borsten kunt breien voor vrouwen die door borstkanker een borst zijn verloren, en uitwasbare verbanden voor lepralijders in Afrika. En ik weet dat samen breien en haken een trend is, tegelijkertijd hip en zo oud als de eerste sokken. Helemaal passend in een tijd waarin we als mensen weer meer zelf gaan doen, maken, verbouwen en repareren. Over hip gesproken: in de jaren zeventig was haken dat en vond de zogenaamde granny square, een felgekleurd gehaakt vierkantje waarvan je er een heleboel aan elkaar kon naaien om een deken of kledingstuk te maken, zijn weg naar de catwalks van Parijs.

Wat een rijkdom!

Op internet vind ik een lijst met samenbrei-gelegenheden en op een donderdagmiddag ga ik naar de breihoek in Cybersoek. Je kunt er leren breien en haken, koffie drinken en kletsen. Voor vrouwen die niet zo goed Nederlands spreken is het een uitgelezen kans hun taal op te vijzelen. Het lijkt mij een mooie afwisseling op het zenbreien thuis.

Kanker is niet eng

Gast Marry Veenstra

De Kraanvogel is een inloophuis voor iedereen die leeft met kanker. Patiënt, ex-patiënt, partner, familielid of vriend, eenieder is welkom. Voor koffie met lotgenoten, een individueel gesprek, activiteiten, een manicure of een voetmassage. Net waaraan behoefte is.

TEKST: SIMONE SLOTBOOM FOTO'S: ARJEN POORTMAN

De Kraanvogel opende in 2015, op 12 mei, de geboortedag van de toen al aan kanker overleden initiatiefnemer Veronique van Rossum. De kraanvogel staat symbool voor kracht, liefde, doorzetten en verbondenheid. Volgens Japans geloof komt een wens voor gezondheid uit als je duizend origami-kraanvogels vouwt.

Interim-directeur Sharona Ceha is trots dat Veronique's droom nu werkelijkheid is. Van hun tijdelijk onderkomen in Hockeyclub AthenA verhuisde het inloophuis een jaar geleden naar de nieuwe locatie aan het Robert Kochplantsoen.

'Op dinsdag en donderdag is er gratis inloop met koffie en thee', vertelt Sharona. 'Voor twee euro kun je aanschuiven bij de lunch. Voor deelname aan activiteiten betalen gasten een bijdrage van vijf euro. Ons aanbod is groeiende. Je kunt zingen, toneelspelen, wandelen, schrijven, schilderen, breien, Qigong of Mindfulness doen en deelnemen aan de verwenmiddag of lezingen.'

Lachen is overleven

Marry Veenstra is al een jaar vaste gast. Ze is genezen van borstkanker, maar kampt met chronische vermoeidheid en reuma. Marry vertelt wat het inloophuis voor haar betekent: 'Kanker is voor mij geen zwaar onderwerp. Juist van het plezier met elkaar en de onderlinge grappes knap je op. Lachen is een vorm van overleven. In wezen zit je allemaal in dezelfde mallemlen. Iedereen heeft af en toe een dip. Dan loop ik even binnen voor een bakkie en een praatje en ga weer met goede moed verder.'

Doen wat goed voelt

Marry vertelt: 'Het prettige is dat je elkaar niets hoeft uit te leggen. Je hoeft ook niet over ziekte te praten als je dat niet wilt. En niemand vindt het gek als je bijvoorbeeld zittend Qigong doet. Alle activiteiten kun je in je eigen tempo doen. Net wat goed voor je voelt. Mijn man is geen prater en houdt eigenlijk niet van dit soort dingen, maar kwam toch mee naar een open dag. Hier sprak hij voor het eerst over zijn eigen gevoel. Ook mijn buurvrouw die haar partner verloren is, vindt hier nu steun.'

Marry is altijd open geweest over haar ziekte. 'Kanker is niet eng.' Al was ze nog zo ziek, haar verjaardag vierde ze gewoon, desnoods liggend in bed in de huiskamer. 'Alles wat ik kan vieren in het leven, vier ik. Ik leef nu en pluk ieder moment.' Marry heeft geleerd te luisteren naar haar lichaam. 'Schuldgevoel daarover moet je loslaten. Als het niet gaat, gaat het gewoon niet.' En als ze onverhoopt toch over haar grenzen heen gaat, fluit ze zichzelf terug. Haar advies aan lotgenoten: 'Neem de stap en kom een keer kijken.'

Loekie Molenaar woont op IJburg en is gastvrouw bij De Kraanvogel. Ook begeleidt ze samen met Sharona stagiaires van de opleiding Ergotherapie aan de Hogeschool van Amsterdam. In februari is een nieuwe groep gestart. De studenten ontwikkelen oplossingen naar aanleiding van vragen van de organisatie. Vorig jaar is bijvoorbeeld de behoefte van jongeren die met kanker te maken hebben, in kaart gebracht. Daarbij bleek dat dochters bij het overlijden van hun moeder vaak de verzorgende rol in het

gezin overnemen. Zoons zien het als hun taak geld te verdienen als vader wegvalt. Soms stoppen zij zelfs met hun studie.

Dit is leven!

Loekie is natuurkundige en heeft op latere leeftijd nog psychologie gestudeerd. Ze weet wat leven met kanker inhoudt. Haar eigen vader overleed aan longkanker toen ze negentien was. Ook een goede vriendin werd ziek. Om 'ieder druppeltje uit het leven halen' maakte ze

Gastvrouw Loekie Molenaar

De Qigong-les zittend meedoen kan ook

'Teder druppeltje uit het leven halen'

een bucketlist van wat ze nog wilde doen. Vlak voor haar overlijden zijn ze samen naar Vlieland geweest. Loekie ziet haar vriendin nog voor zich, zittend op de boeg van de boot, roepend: 'Dit is leven!'

Iedereen voelt zich welkom in het inloophuis, zo is Loekies ervaring. 'Bij De Kraanvogel kijken we wat ieder individueel nodig heeft. Vanuit de vraag dus. Daar sluiten we bij aan. Dat kan praten zijn, maar ook heel praktisch.'

Goed voor jezelf zorgen

'Partners van patiënten hebben vaak moeite met grenzen aangeven. Zij zijn niet ziek dus cijferen ze zich snel weg. Maar voor jezelf zorgen is belangrijk.' Loekie benadrukt dat dit niet alleen mag, maar ook nodig is om de zorg vol te kunnen houden.

'Op IJburg ontmoette ik op straat een jonge moeder met een kruk, hinkend achter haar kinderwagen. Eenmaal in gesprek vertelde ze dat tijdens de zwangerschap een tumor in haar heup was ontdekt. Na de bevalling volgde een eerste operatie. Ze kende het inloophuis, maar had er een dubbel gevoel bij. Als jonge werkende vrouw vond zij dat ze in haar gezin voldoende steun kreeg en het alleen aan moest kunnen. Ze had ook geen behoefte om over kanker te praten. Ze was wel doodmoe en wilde alleen nog slapen.'

Loekie hoort dit soort reserves vaker, maar die zijn onnodig. Voor deze dame zou ze gewoon een slaapplek op de bank regelen en iemand die ter plaatse voor haar kindje zorgt.

Goede sfeer

Voor een andere moeder, die geen goed contact had met haar dochter, was praten afdoende. De dochter had kanker en moeder wist niet welke rol ze aan moest nemen. Toen bleek dat de dochter geleerd had dat zij de flinke was en daarom moeder niet toeliet, kwamen zij weer tot elkaar en kon de moeder haar dochter steunen.

Een gastvrouw draagt ook zorg voor een goede sfeer in de groep. 'Klagen mag, maar niet alleen dat. Zo iemand neem ik liever apart voor een goed gesprek. En gasten die andere gasten vertellen wat ze allemaal "moeten", leid ik een andere richting op. Door bijvoorbeeld te vragen: hebben jullie al vogels leren vouwen?'

De Kraanvogel is altijd op zoek naar gastheren en -vrouwen. 'Iedereen die affiniteit heeft met kanker en het aankan, kan zich aanmelden. Het is zinvol werk en je maakt deel uit van een team waarin je thuishoort', aldus een enthousiaste Loekie. 'Voor nieuwe gasten is ook altijd plek.' ◀

www.dekraanvogel.org

De Kraanvogel viert haar tweejarig bestaan met een lentewandeling van het Amsterdamse Bos naar het inloophuis op zondag 14 mei.
Start: 10.30
Lunch Amstelpark 13.00
Borrel 16.00
Tussentijds aanhaken kan.
Inschrijven per mail: info@dekraanvogel.org

INGEZONDEN

Cybersoek, cursussen voor ondernemers: WordPress, Social Media & MailChimp

Cybersoek biedt betaalbare cursussen voor ondernemers. Het mes snijdt bij deze cursussen aan twee kanten: Cybersoek biedt een cursus aan de druk bezette hoogopgeleide buurtbewoner, waardoor zij meer tijd overhoudt om te genieten in en van diezelfde buurt. Vervolgens gaat de winst die wordt gemaakt naar de stichtingskas, waar deze wordt aangewend voor het organiseren van workshops en cursussen aan anderen in de buurt met wat minder geld tot hun beschikking.

Binnenkort kun je terecht voor:

Workshop Social Media – 25 april 2017

In deze praktische workshop leer je hoe je de juiste Social Media strategie bepaalt voor jouw onderneming, hoe je ermee aan de slag gaat, hoe je er successen mee boekt en hoe je de resultaten ervan meet.

Cursus WordPress – 2, 9, 16, 23 mei 2017

In slechts vier avonden leer je bij Cybersoek je eigen website bouwen en beheren. We werken met een kleine groep, waardoor we veel persoonlijke aandacht kunnen geven. Na het volgen van deze cursus heb je een werkende website en de nodige kennis van WordPress om jouw website zelf bij te houden.

Workshop MailChimp – 6 juni 2017

Hoe maak je een professionele nieuwsbrief met behulp van MailChimp? Volg deze workshop, maak uitgebreid kennis met het programma en leer het meteen toe te passen.

Inschrijven doe je op www.ondernemdigitaal.nl
Cybersoek, Timorplein 22

ADVERTENTIE

Zorggroep Amsterdam Oost

Logeren in het Flevohuis

Ouderen met dementie die thuis wonen, kunnen ook tijdelijk terecht in het Flevohuis:

- om de partner te ontlasten
- als de mantelzorg even wegvalt
- ter overbrugging tot verhuizing

Meer weten? 020 592 54 20

www.zgao.nl

ADVERTENTIE

NAUTIEK VAAROPLEIDINGEN WWW.NAUTIEK.COM

Zeilschool Zaalverhuur

Jachthaven Piet Hein
Veemkade 267 020 - 419 30 05

De Verbindingsdam
's ochtends om 7 uur.
Alles is nog in rust,
alleen de tram verstoort
de stilte.

FOTO: MARCEL DE CNOCK

HOPIENR APRIL 2017

HOPIENR APRIL 2017

Aan community moet je werken

‘Het is niet te geloven!’ Marinus Knulst, IJburger sinds 2005 en altijd werkzaam geweest in de wereld van bouwen en wonen, wijst met verbazing naar een aantal cijfers op de lijst Zelfbouwkwavels Centrumeiland Blok 11, afmetingen en prijzen. Zijn vinger blijft rusten op een bedrag van € 383.769,65. ‘Dit is de prijs voor een stukje grond met een oppervlakte van 144 m2. Wie kiest voor canonbetaling (jaarlijkse afrekening) betaalt “maar” € 7.600 per jaar, tot in de eeuwigheid uiteraard.’ Er komen ook gestapelde, kleinere en minder dure woningen, maar echt betaalbaar voor modale mensen wordt het in aanbouw zijnde Centrumeiland niet.

Leefbaarheid

Marinus herinnert aan de drie Andreaskruisen in het wapen van Amsterdam. ‘Het bovenste staat voor heldhaftig, het middelste voor vastberaden en het onderste voor barmhartig. Die barmhartigheid gaat verloren als Amsterdam steeds meer een rijkelsstad wordt en mensen met een minder gevulde portemonnee gedwongen zijn de stad te verlaten en zich te vestigen in Almere, Lelystad of Purmerend. Een stad heeft alleen toekomst als iedereen er kan wonen, ook in nieuwbouwwijken. Dus inclusief mensen met een afgenomen (lees: modaal) inkomen, mensen met een beperking of een zorgvraag, mensen die afhankelijk zijn van een sociale huurwoning, vaak van huurtoeslag. Je moet echte woonwijken maken, geen wijken voor alleen maar rijke mensen. Het electoraat op IJburg bestaat nu voor minstens de helft uit mensen die goed voor zichzelf kunnen zorgen. Maar zorgen voor elkaar is heel belangrijk. Elkaar kennen en herkennen werkt veel beter dan meer blauw op straat. Bovendien wordt vrijwel iedereen vroeg of laat afhankelijk van anderen.’

Gemengd samenleven

Moeilijkheid is dat samenleven tot proble-

Het IJburgse Centrumeiland lijkt een plek te worden waar uitsluitend mensen met een goed gevulde portemonnee zich kunnen vestigen. Op IJburg 1 is de aanvankelijke verhouding van 30% sociale huur, 40% betaalbaar en 30% duur al danig verwaterd.

TEKST: LIENEKE KOORNSTRA FOTO: LINDA VOSJAN

men kan leiden. Er zijn diverse voorbeelden op IJburg te vinden waar het intensief mengen van sociale huur en koopwoningen de direct betrokkenen geenszins tot tevredenheid stemt. Marinus: ‘Mengen schuurt op sommige plekken. Maar schuurplekken horen er nu eenmaal bij. In veel steden tref je no-go-areas aan, in Amsterdam niet. In De Pijp zat dit eraan te komen, maar er is ingegrepen. De bevolking is daar nu

Schuurplekken horen er nu eenmaal bij

heel gemengd, het is er weer leefbaar, er zijn leuke winkeltjes, het bruist er van de vitaliteit. Onze burgemeester Eberhard van der Laan zegt het zo: “Je moet mensen niet bij elkaar houden maar bij elkaar brengen.” Aan community moet je werken en dan niet alleen op de tekentafel. Het is te kort door de bocht om te stellen dat een IJburg zonder scheidslijnen is mislukt. Bakkige burgers zijn er altijd, in alle lagen van de bevolking. Zij houden ons scherp. De overheid zou zich moeten afvragen wat zij eraan kan doen dat een ingebouwde potentie ook leefbaarheid wordt.’

Secuur

Bij de huidige eerste fase van IJburg staan de dure woningen aan de randen en is de romp, het Haveneiland, een mix van betaalbaar en goedkoop. Alle kooprijzen en huurprijzen zijn intussen flink opgelopen. Bij de koopwoningen

komt dat door de druk op de woningmarkt, bij huurwoningen door de verhuurdersheffing. Marinus: ‘De mix is verwaterd en de verhoudingen staan onder druk. Op de Bert Haanstrakade zijn ze weer druk aan het bouwen, maar wel naar plannen van twintig jaar geleden. Dat houdt in duur of minder duur, en in het geval van het laatste zijn de woningen erg klein. De gemeente zal moeten investeren in mensen van de middenklasse door de grondprijs te verlagen. Iedereen moet welkom zijn, gedoseerd. Een van de ontwikkelingen op IJburg nu is van bakfiets naar bakvis. De basisscholen lopen er leeg. Als je het hebt over het huisvesten van statushouders moet je niet alleen denken aan jonge mannen, maar juist ook aan gezinnen met kleine kinderen. Mengen is nu eenmaal een secuur werkje.’

IJburg 2

Van IJburg 2 ligt behalve het Centrumeiland nu ook het Middeneiland op de tekentafel. Al met al komen daar meer dan 5.000 woningen. ‘Dat is genoeg voor een goed gemengde echte woonwijk’, zegt Marinus. ‘Dus voor iedereen: voor blijvers, voor gezinnen, voor alleenstaanden, voor gehandicapten, voor mensen met meer en met minder geld.’ Hij pleit hierbij zowel voor goede voorzieningen en winkels als voor het spoedig doortrekken van tramlijn 26. Vastberaden voegt hij eraan toe: ‘Amsterdam kan hier laten zien wat haar inwoners de stad waard zijn, ook als de grond daardoor minder dan het maximale opbrengt.’ ◀

ADVERTENTIE

Borneo Architectuur Centrum

tentoonstelling

In het BAC kunt u informatie vinden over de historie van de Oostelijke Eilanden. Tevens hebben we wisselende tentoonstellingen. Voor het programma, zie onze site.

Rondleidingen

Elke 2^e zondag van de maand organiseert BAC een rondleiding door de buurt onder begeleiding van een ervaren gids. Inschrijven op de site.

vergaderruimte huur

Onze ruimte is ook te huur voor vergaderingen & borrels, voor € 100,- incl. BTW en gratis koffie en thee.

meer informatie:

eva@bouwstudiolukken.nl
0650.83.82.93
www.bac-amsterdam.nl

INGEZONDEN

Wie heeft een idee voor de 3 markante silo's op Zeeburger-eiland?

De silo's van de voormalige rioolwaterzuivering staan al jaren leeg. Alweer een aantal jaar geleden was het beste idee een Annie M.G. Schmidt-museum, maar dat plan is ergens tussen idee en uitvoering gestrand. Nieuwe ronde, nieuwe kansen want burgemeester en wethouders vinden het tijd om op zoek te gaan naar een nieuwe invulling. Het streven is ‘een creatieve mix van culturele, maatschappelijke, commerciële, recreatieve, sportieve en educatieve functies’, aldus wethouder Eric van der Burg. Iedereen kan meedoen, dus heb je een plan, idee of simpelweg de wens iets bij te dragen aan je buurt? Aarzel dan niet! Kijk op www.amsterdam.nl/maakjouw-silo voor alle nodige informatie.

Buurtbewoner aan de bak: Rens van der Linden

Een mammoetboom op het Makassarplein

TEKST: HANSJE GALESLOOT FOTO: MARCEL DE CNOCK

Voor elkaar gekregen: ‘Ik woon in de Gorontalostraat die langs het Makassarplein loopt. Dat plein is mooi opgeknapt, maar ik vond dat er nog wel wat bomen bij konden. Daar heb ik toestemming voor gevraagd en zowaar nog gekregen ook. Op 22 maart heb ik samen met een aantal kinderen uit de buurt drie groenblijvende bomen geplant uit allerlei windstreken: een Atlasceder, een Himalayaceder en een Sequoia. Met die laatste bedoelde ik de mammoetboom, maar eerst was de verkeerde Sequoia-soort geplant. Daarna kwam alsnog de goede, dus nu zijn er vier nieuwe bomen. Ik denk dat het een majestueus gezicht gaat worden. In Amerikaanse natuurparken staan mammoetbomen van boven de honderd meter – bijna zo hoog als de Utrechtse Domtoren. Dat ga ik hier niet meer meemaken, en die kinderen ook niet, want mammoetbomen groeien bijna een meter per jaar, dus reken maar uit.’

Wat is een groene guerrilla? ‘Groenbeheer was altijd vooral groenbestrijding. Snoeien, onkruid weghalen. Maar ja, wat is eigenlijk onkruid? Als ik een plantje naast een tegel zie opkomen, denk ik: kan die tegel niet weg. Het is een andere manier van denken over wat voorrang heeft. Neem nu de boomspiegels, die wilden we hier op het Makassarplein beplanten. Dan moet je er wel een opstaand randje omheen doen, anders rent een kind achter een bal aan en weg zijn je planten. Maar zo'n opstaand randje mag dan weer niet, want de bumpers van geparkeerde auto's zouden er tegenaan kunnen komen... Op

zo'n moment krijg je wel de neiging dan maar een groene guerrilla te starten. De mensen van het Groenbeheer zijn prima mensen, maar de regels en procedures zijn ontmoedigend.’

Mooiste plek in de buurt: ‘Het Flevopark. Ik zit in het bestuur van de vrienden van het park. We hebben ideeën om het park diverser te maken met een grotere variëteit aan grassen, planten en bomen. Maar je kunt het park ook meer tot z'n recht laten komen door de omringende buurten Sciencepark en Indische Buurt te vergroenen.’

Kan het groener? ‘Ja, ik wil me vooral inzetten voor doe-groen dat door buurtbewoners zelf wordt beheerd. Je hebt al Oost-Indisch Groen en de Buurttuin Valentijn op de hoeken van Flevopark en joodse begraafplaats. Ook op allerlei andere plekken hebben tuinierende bewoners de Indische Buurt minder stenig gemaakt. Met je handen in de grond wroeten, heerlijk toch? Er is de moestuin hier op het Makassarplein, er zijn gezamenlijke binnentuinen aan de Kramatweg en de Tidorestraat, er zijn allerlei postzegelparkjes. Groene ruimtes zijn ook sociale ruimtes, mensen tuinieren samen, zitten op bankjes, kinderen spelen er. Veel dingen zijn helemaal niet zo moeilijk te realiseren, zoals meer balkon- en geveltuinten of adoptie van boomspiegels door omwonenden. Ik denk dat er nog veel meer kan.

Meehelpen? Meld je aan via www.facebook.com/Indische-Buurt-Groen-en-Duursamen

Op het Zeeburgerpad vind je, vlak naast Juttersdok, Galerie Keerweer waar voornamelijk recycle art wordt gemaakt door Joan Verkroost en haar partner Jan Barug. Op de pui staat www.recycleart.eu en dat is ook wat in de galerie te vinden is.

TEKST EN FOTO'S: LIDA GEERS

Als je langs de galerie loopt, is het eerste wat opvalt de veelheid aan staande lampen. Joan gaf ze een compleet andere uitstraling dan waarvoor ze in eerste instantie waren gemaakt. Geen stabiele leeslampen om naast je stoel te zetten, maar frivole lampen, die meer voor de sier dan voor het licht bedoeld zijn. Eenmaal binnen word je joviaal door Joan ontvangen, die het tot haar eigen verbazing ineens heel druk heeft. En passant wijst ze naar een van haar laatste kunstwerken: een bijzondere porseleinen Engelse theekop als wandlampje. Rondkijkend in de galerie ontdek je naast lampen nog een heleboel andere recycle art-objecten. Duidelijk is dat het wel heel gek moet zijn als Joan van iets doodnormaals niet iets compleet anders kan maken. Joan is duidelijk een autodidact en op de vraag of ze ooit de kunstacademie heeft gevolgd, antwoordt ze: 'Nee, ja... ooit heb ik in België een blauwe maandag op een academie gezeten. Maar die heb ik niet afgemaakt.' Jan, haar technisch assistent en fan, vertelt dat Joan echt oog heeft voor dingen en meteen weet wat ze ermee kan doen. Veel vinden ze bij de vuil-

de ruimte staat op de nominatie om in september gesloopt te worden, er komen woningen op die plek. Dat wordt dan de derde verhuizing. Eerst zaten zij in de Verffabriek, waar ze heel veel ruimte hadden. Ze moesten daar uit en verhuisden naar Vinkeveen: minder ruimte en meer huur. En nu op Zeeburgerpad nog meer huur en een onzekere toekomst. De wetenschap weer te moeten verhuizen, is wel een reden om te zuchten, want waar ga je naartoe met al die spullen? In Amsterdam gaat dat niet meer lukken want dat wordt volgens de twee overgenomen door de rijken. 'Amsterdam is niet meer te betalen', menen ze. Joan denkt aan stoppen. Jan moet er niet aan denken en wil via internet verdergaan. Ondanks deze grote zorg is het echtpaar niet uit het veld te slaan en gaan ze rustig door met nieuwe dingen maken van oude spullen. Volgens Jan is het verschil met hun kunst en de gangbare recycle-kunst dat veel kunstenaars die zich zo noemen één dingetje oud gebruiken en de rest gewoon nieuw aanschaffen. 'Dus eigenlijk geen 100% recycle art', is hij van mening. En dat klopt.

Joan maakt 100% recycle art

nisbak, soms wordt er wat gekocht maar ook heel veel halen ze bij Juttersdok en andere kringloopwinkels.

Weer verhuizen

De ruimte die Joan en Jan vier maanden geleden gehuurd hebben op het Zeeburgerpad is groot. Naast alle recycle art repareert en verkoopt Jan wasmachines en vaatwassers. Volgens hem vroeger een gouden handel, nu ietsje minder. Bovendien ligt er nog een heleboel wat ooit verkocht gaat worden. Het is opgeslagen naast alle spullen voor de kunst die gerubriceerd zijn opgeborgen in verschillende kasten en laden. Wieltjes bij wieltes, daar is Joan gek op. Flesjes bij flesjes, parfum- en eau de cologneflesjes, en porseleinen diertjes. Alle nog te gebruiken lampenvoeten staan ook samen geduldig te wachten tot ze aan de beurt zijn.

Er is alleen een flink minpunt dat hun boven 't hoofd hangt:

Wandkastje van koekblik

De grap is dat de lampenvoeten die Joan gebruikt een paar jaar geleden volop in de mode waren. Ze heeft ze in allerlei soorten en maten en vertrouwt mij toe dat die van Ikea niet zo heel goed van kwaliteit zijn.

Voordat ze met lampen begon, fotografeerde en schilderde Joan en daarvoor werkte ze met glas, in het platte vlak. Vanaf 2011 besloot ze te gaan experimenteren met lampen en in 2012 was de eerste publiekspresentatie tijdens Open Ateliers Oost. 'Techniek trok mij aan, helemaal omdat ik Jan altijd hielp met het demonteren van wasmachines. Zo krijg je kijk op de dingen. Ik schafte een glasboor aan en ben helemaal in mijn element als ik die oude lampenvoeten met kleine flesjes of porseleinen figuurtjes compleet kan veranderen.' Na de flesjes kwamen de porseleinen figuurtjes, die met een lampje erin ook transparant worden en heel mooi licht geven. Inmiddels moeten glazen schaaltes en bakjes eraan geloven. Natuurlijk geen gewone schaaltes, maar juist degene die door hun bijzondere vorm in het oog springen. De nieuwste objecten zijn het wandlicht met een prachtige theekop en een bureaulamp met porseleinen taartjes.

Naast alle lampen heeft Joan ook verrijdbare kastjes van munitiekistjes en wandkastjes van oude koek- en chocoladeblikken gemaakt. Nog meer... grappige verrijdbare stoeptegels. De ene stoeptegel is voorzien van wieltes van roller-skates, de ander van wieltes van een bureaustoel of een ander meubel. Sommige zijn beschilderd, andere zijn gewoon stoeptegelgrijs.

Joan werkt ook in opdracht. Onlangs kreeg ze de opdracht van iemand om met flesjes uit diens eigen verzameling een lamp te maken. Dat is ook een van de mogelijkheden waarmee je bij Joan terecht kunt. ◀

www.recycleart.eu (website in ontwikkeling)
keerweerd@design@gmail.com

Zeg je kabelbaan, dan denk je aan bergen. Besneeuwde toppen, verre uitzichten, eventueel ski's of snowboards. Het Zwitserse levengevoel. Je denkt vast niet aan overvolle binnensteden met vastgelopen wegen. Toch is het juist dit laatste wat Bas Dekker en Wim Wessels beweegt bij het uitdenken van hun plan voor een kabelbaan over het IJ.

TEKST: NATANJA DEN BOEFT
 FOTO'S: MARCEL DE CNOCK EN BAS DEKKER

'Een kabelbaan is openbaar vervoer', zegt Bas Dekker tijdens de presentatie die hij samen met Wim Wessels houdt bij de KNSM-sociëteit, een maandelijkse debatavond in de Kompaszaal aan de KNSM-laan. 'Een kabelbaan is snel, goedkoop en flexibel. Twee keer per minuut stappen dertig mensen in een cabine die dertig kilometer per uur gaat. Volledig elektrisch. In het geval van het IJ gaat de gondel niet van oever tot oever, maar van verkeersknooppunt naar verkeersknooppunt, met een veel betere aansluiting op de rest van het openbaar vervoer dan een brug of tunnel kan bereiken.'

In dichtbevolkte steden als Londen, La Paz, Koblenz en Singapore hebben ze ze al, de gondels die je in een mum van tijd van hier naar daar brengen. Een rondje Google maakt meteen duidelijk dat het meestal gaat om steden met aan minstens één kant een berg. In andere gevallen is een van de vertrekpunten een wolkenkrabber.

Vliegende metro

In 2040 denkt Amsterdam zo'n 60.000 woningen meer te hebben dan nu. Stel je daarbij eens voor dat elk nieuw appartement anderhalve parkeerplek krijgt. Dat zijn heel veel auto's die de stad in-, uit- of doorgaan. Nu al is het een crime om buiten de daluren te rijden, of je auto te parkeren nadat de meeste mensen uit hun werk zijn thuisgekomen.

Logisch dus dat het gebruik van de auto moet worden geremd en het openbaar vervoer gestimuleerd. Daartoe kun je het autogebruik straffen zoals nu gebruikelijk is. Wat je beter kunt doen, is het openbaar vervoer zo aantrekkelijk maken dat het een echt alternatief is voor de auto. Want 60.000 woningen, dat zijn toch al gauw zo'n 150.000 mensen die extra vervoerd moeten worden. Dat lukt alleen met een net waarin de verschillende vervoerssoorten op elkaar aansluiten.

Daar kan een kabelbaan volgens Wessels en Dekker mooi inpassen. Niet als alternatief voor een brug of tunnel naar Noord, maar als aanvulling daarop. Een kabelbaan maakt gebruik van de ruimte boven de stad en kan volgens Dekker worden gezien als 'vliegende metro'. Een wolkenkrabber is niet nodig. Je stapt al op straatniveau in de cabine en stijgt dan over een afstand

Jongensdroom met Don Quichotgehalte

van zo'n 300 meter naar de benodigde hoogte van 100 meter. Aan de overkant daalt de cabine weer geleidelijk, tot je op straatniveau kunt uitstappen.

Padvinders met kennis

De laatste jaren is Noord hot en happening geworden. Er kwamen hippe woonwijken en betaalbare werkruimtes voor zzp'ers en kunstenaars. En hoewel dit geheel volgens plan van de gemeente was, lijkt diezelfde gemeente ver-

rugzak kennis besloten ze het plan verder te brengen, zonder direct te weten waar het toe zou leiden. Ze geloofden erin, dat was genoeg. En dat anderen het luchtfluitserij noemden, kon hen niet deren. Daarmee is dit plan het enige van de 77 plannen van de Sprong over het IJ dat op eigen kracht werd doorontwikkeld. Een burgerinitiatief dat verder denkt dan de eigen wijk.

Kabelbanen zijn haalbaar

Wessels en Dekker ontmoetten elkaar tweeënhalve jaar geleden. Beiden hadden een kabelbaan voor ogen. Wessels al vele jaren, Dekker na omzwervingen over de wereld.

Allereerst lieten ze een haalbaarheidsonderzoek doen, gefinancierd met crowdfunding. De stadsdelen Noord, Oost en West staken er geld in, alsmede zo'n tweehonderd Amsterdammers en vrienden van Amsterdam.

Afgelopen december werd dit onderzoek gepresenteerd en wat blijkt: het te verwachten aantal gebruikers van de twee onderzochte verbindingen (van KNSM-eiland naar Noord en van Houthavens naar het NDSM-terrein) is ruim voldoende om de aanleg en exploitatie van de kabelbanen mogelijk te maken.

Dit resultaat gaf Wessels en Dekker voldoende houvast om door te gaan met hun initiatief. Het Havenbedrijf en een aantal projectontwikkelaars zijn positief. Ook de gemeente werkt mee, al is het met enige tegenzin. Haalbaarheid en uitvoerbaarheid worden nu verder onderzocht. In de twee scenario's die nu op de tekentafel liggen, gaat het om verbindingen ten westen en ten oosten van het centrum. Zo wordt de stad als het ware in de breedte getrokken en neemt de druk op de centrumverbindingen af.

Nu minister Schultz heeft laten weten 'voor een brug over het IJ te gaan liggen' als Amsterdam die plannen doorzet, komt de kabelbaan wellicht een stapje dichterbij. ◀

www.facebook.com/ciaanhetij

baasd over de enorme druk op de paar oeververbindingen die er nu zijn.

Eigenlijk veel te laat werd in 2015 een ideeënprijsvraag uitgeschreven: De sprong over het IJ. Tussen de 77 ideeën die in het voorjaar van 2015 gepresenteerd werden, zat er één voor een stedelijke kabelbaan. Kansrijk en de moeite van het onderzoeken waard. In de besluitfase over hoe verder, verdween de kabelbaan echter weer. Maar niet voor Wim Wessels en Bas Dekker. Als een stel padvinders met samen een flinke

Koe-koek... Koe-koek... Koe-koek! Wie kent zijn roep niet? De vogel wordt beschouwd als een voorbode van de lente. Maar ook als een wrede boosdoener omdat dit dier een ei legt in het nestje van andere veel kleinere vogels die in plaats van hun eigen kroost een gulzige koekoek-kostganger moeten grootbrengen. Omdat het aantal koekoeken al decennialang in aantal afneemt, is 2017 uitgeroepen tot het jaar van de koekoek.

TEKST: LIENEKE KOORNSTRA
FOTO'S: EDIAL DEKKER ILLUSTRATIE: WINNY ROS

Een listige lentebode

Het ligt voor de hand dat de naam van een dier dat zo'n herkenbaar geluid produceert hiervan is afgeleid. In alle Europese talen is hiervan sprake: van onze 'koekoek' tot het 'cuco' in Spanje en Portugal, 'koukos' in Griekenland, 'coucou' in Frankrijk, 'kukulka' in Polen, 'kakukk' in Hongarije en 'guguk' in Turkije. Ook de Latijnse benaming verwijst ernaar: 'cuculus canorus'.

Individualist

De koekoek is een trekvogel die overwintert in Centraal-Afrika, waarschijnlijk vooral in en rond de Congolese Regenwouden. Edial Dekker, lid van de Vogelwerkgroep Amsterdam: 'Aanvankelijk had men er geen idee van waar de vogel overwinterde en dacht men zelfs dat hij zich transformeerde tot sperwer.' Rob Baars, lid van dezelfde Vogelwerkgroep: 'Later werd duidelijk dat de koekoeken wegtrokken. Om helder te krijgen waarheen werden ze tientallen jaren bij honderden geringd. Deze inspanningen leverden slechts één terugmelding op: er werd een koekoek aangetroffen in een kookpot in het Afrikaanse Regenwoud.'

In 2011 was de techniek zo ver gevorderd dat vogels konden worden voorzien van GPS-zenders. Het Congo-Bassin waar de kookpot stond bleek inderdaad de overwinteringsplaats.

'Rond Koningsdag strijken de koekoeken weer bij honderden in West-Europa neer', vertelt Rob. 'Opmerkelijk is dat de terugvlucht via een andere weg verloopt dan de heenvlucht. De route naar het zuiden is rechttoe rechtaan naar Centraal-Afrika maar op de terugweg wordt de Sahara via Senegal en Mauritanië overgestoken. Daarbij zoeken de koekoeken stormdepressies op omdat de sprinkhanen daar ook op afkomen: eten gegarandeerd.' Edial voegt eraan toe: 'De volwassen koekoeken trekken al vanaf juni weg naar hun overwinteringsgebieden. De jongen volgen in augustus op eigen houtje. Dit niet alleen omdat ze hun echte ouders nooit hebben gezien maar ook omdat ze niet zoals spreeuwen en ganzen in grote zwermen vliegen. Een koekoek is een echte individualist, ook tijdens de migratie.'

Bedrog

Per seizoen legt de vrouwtjeskoekoek zo'n tien à vijftien eieren, allemaal in verschillende nesten. Rob: 'Dat doet ze bij waardvogels, de oudervogels die het ei uitbroeden en het koekoeksjong vervolgens grootbrengen. Ze flikt dit kunstje in tien seconden op een moment dat de waardvogel het niet ziet, dus niet bij het nest is. Daarvoor houdt ze listig alle beginnende legfels op een terrein in de gaten, wel een stuk of vijftien tegelijk.' Omdat het koekoekswijfje de eileider uit de cloaca kan verlengen, kan ze haar ei ondanks haar eigen grootte in de meest kleine nestjes kwijt. Ze grijpt haar kans als er twee of drie eieren in het nest van de waardvogel liggen. Een daarvan wordt meteen opgegeten of in de bek genomen tijdens haar actie. Deze list past ze in het lenteseizoen om de dag toe. Daar-

bij maakt ze een geluid dat enigszins lijkt op lachen en hinniken. Als de waardvogel er lucht van krijgt waarop hij wordt getraakteerd dan verwijderd hij het koekoeksei. Vindt de koekoek geen geschikt nest dan kan ze zonder probleem het ei een dag langer in haar lichaam houden.

Edial vertelt dat vrouwtjeskoekoeken gespecialiseerd zijn in bepaalde soorten waardvogels. 'Er zijn er die hun eieren vrijwel uitsluitend in de nesten van de heggenmus leggen. Andere koekoeken deponeren hun eieren bij een andere soort of familie, dit wordt bepaald door de afstamming via de vrouwelijke lijn. Zo zijn er dus heggenmuskoekoeken maar onder andere ook kleine karekiet-/(bos)rietzangerkoekoeken en tapuitkoekoeken. De koekoekswijfjes pakken het slim aan want dankzij hun specialisatie hebben hun eieren dezelfde kleur als die van de waardvogel. Daardoor merkt dat dier niets van het bedrog.'

Ondanks dat de koekoek haar ei zelf niet uitbroedt, behoort ze toch tot de categorie broedvogels. 'Termen als broedvogel, trekvogel, zomervogel, standvogel en overwinteraars zijn gekoppeld aan wat een vogel in een bepaald gebied doet', zegt Rob. 'De koekoek geldt bij ons als een broedvogel omdat het vrouwtje haar eieren legt als zij bij ons in het land is. Wie ze uitbroedt doet er wat dat betreft niet toe.' Edial merkt op dat overal in de wereld parasitaire vogels leven, waaronder de koevogel en de bishopsvogel. De koekoek vormt dus geen uitzondering met de uitbesteding van haar eieren.

Keerteen

Heeft het koekoeksjong zich eenmaal een weg uit het ei gepikt dan is het bepaald geen lekker dier voor zijn omgeving. Edial: 'Het dier kruipt doorgaans als eerste uit het ei en werkt vervolgens de eieren van de waardvogel een voor een uit het nest. Als er al broertjes en zusjes zijn dan doet hij hetzelfde met deze kuikentjes. Op zijn rug is hij voorzien van een soort shovel, een uitermate gevoelige groef. Zodra hij op die plek door de andere nestelingen wordt aangeraakt handelt hij puur instinctief. Daardoor is hij al gauw enig kind. Omdat het dier groter is dan

Het dier kruipt doorgaans als eerste uit het ei en werkt vervolgens de eieren van de waardvogel een voor een uit het nest

de vogels waarvoor het nest is gebouwd, is de behuizing snel te klein voor hem. Om te voorkomen dat hij zelf het nest uit kukelt, beschikt hij over een zogenaamde keerteen. Normaal hebben vogels drie tenen voor en één achter, maar de koekoek kan dankzij de keerteen twee tenen naar voren en twee tenen naar achteren zetten zodat hij meer grip heeft op zijn omgeving.'

Betovering

Over het groot worden van een koekoeksjong doen veel verschillende verhalen de ronde. Zo zou de jonge koekoek zijn voedster verslinden. Rob: 'De juveniel wordt al snel groter dan zijn pleegouders. Zeker als de waardvogel deel uitmaakt van een erg kleine soort, verdwijnt de kop van de voedster vrijwel geheel in de wijde opengesperde bek van de gulzige koekoek-kostganger. Het probleem dat de meeste vogelouders de hoeveelheid voedsel afstemmen op het aantal geopende bekjes in hun nest, weet de jonge koekoek te omzeilen door te bedelen voor drie. Het jong imiteert de bedelroep van de waardvogelkuikens waarmee hij zijn voedsel-verstrekters betovert. Ook de grote oranje-rode keel stimuleert de waardvogels, ze kunnen zelfs aan de koekoekssnavel hangen om de schroep te voeden.' Na ongeveer twintig dagen vliegt de jonge vogel uit. Het is niet ongebruikelijk dat een pas uitgevlogen koekoek bedelend op een paaltje zit. De veel kleinere waardouders landen in dat geval op de rug van de juveniel om hem te voeden.

Zuivre jamber

Alhoewel iedereen de roep van de koekoek herkent, hebben de meeste mensen het dier nog nooit in het echt gezien. 'De vogel is zo'n 33 centimeter groot, is slank gebouwd met spitse vleugels en een lange afgeronde staart', vertelt Edial. 'Mannetjes zijn altijd grijsblauw, de witte buik wordt door een zwarte bandering scherp afgescheiden van het blauwgrijze gedeelte, ongeveer zoals bij de sperwer. De snavelbasis en iris zijn felgeel. Vrouwtjes zijn er in twee kleuren. Het merendeel is grijs, maar één op de zeven vrouwtjes is roodbruin. In het grijs lijkt ze erg op het mannetje, alleen is zij op de borst roodbruin. Op de witte buik is de bandering bij alle vrouwtjes lichtgrijs. De snavelbasis en iris zijn lichtbruin. Een juveniel heeft een witte vlek achterop de kop. De snavel is hoorngrijs met uitzondering van de basis.'

Dat de koekoek zeer tot de verbeelding spreekt, is een ander verhaal. Zijn geluid is daarvan vooral de oorzaak. Veel componisten hebben koekoeksmotieven in hun muziek verwerkt, waaronder Heinrich van Biber (Vioolsonate in A majeur - 3.Cucu) en George Friedrich Händel (Orgelconcert nr 13 in F majeur - De koekoek en de nachtegaal).

del (Orgelconcert nr 13 in F majeur - De koekoek en de nachtegaal). Naar aanleiding van de zogenaamde 'koekoek-eenzang' zijn er ook verschillende gedichten gemaakt. Willem Bilderdijk schrijft in zijn gedicht De koekoek en de nachtegaal: 'Bravo ja, dat noem ik zingen / (De ezel zegt) dat's de rechte toon / 't Nachtegaaltjen piept wel aardig / Maar de koekoek spant de kroon / Dat zijn klinkklaar zuivre jamber / Dat's een maat naar MIJN verstand / Daar is zoet bij in te slapen / 'k Hou niet van die Griekse trant.'

Nuttig

De precieze oorzaak van de afname van het aantal koekoeken is niet bekend. Er kan een verband bestaan met het feit dat er steeds minder insecten rondvliegen, een belangrijke voedselbron voor vogels. Hierdoor nemen ook de waardvogels in aantal af. Alhoewel het parasitaire gedrag van koekoeken door menigeen wordt verafschuwed, zijn het toch zeer nuttige dieren. 'Op het menu staan onder andere harige en felgekleurde rupsen die vaak zeer giftig zijn en voorkomt daarmee een te sterke rupsengroei', zegt Edial. 'Het gif in het haar van de rups deert de koekoek niet, ze is ertegen bestand.'

Rob komt terug op de eerder genoemde sprinkhanen waarmee de koekoeken in Afrika hun buikjes vullen. 'Sprinkhanen kunnen in een mum van tijd hele vlakten kaalvreten. Op zo'n moment is de koekoek beslist een welkome verschijning.' Dat is het dier ook voor de beide vogelaars: ze kijken uit naar zijn komst, al zullen de waardvogels daar zo hun eigen gedachten over hebben. ◀

ADVERTENTIE

Gentleman kapsalon

- zoekt u een kapper waar u alle aandacht krijgt?
- maak 24/7 zelf uw afspraak in onze webagenda
- genoeg van grijs haar? ervaar onze natuurlijke kleuren

Levantplein 68 - KNSM-eiland - 020-41 975 41 - www.gentleman.nl

ADVERTENTIES

compaan counseling
een persoonlijke aanpak

Praktijk voor stressbehandeling en psychosociale therapie

- coachen en counsellen met mindfulness
- lichaamsgerichte therapie
- focussen
- homospesifieke hulpverlening

www.stressbehandelingamsterdam.nl
info@stressbehandelingamsterdam.nl

Hélène van Bijnen
JF van Hengelstraat 30
1019 DC Amsterdam
06-40556196

AMSTERDAM PRINT SERVICE

THE PHOTO FACTORY

professionals in print

Je eigen shirt supersnel klaar

Kom met je eigen idee of ontwerp of laat je door onze designs inspireren!

U vindt ons vlak bij winkelcentrum Brazilië, bereikbaar met tram 26, gratis parkeren onder de AH. C. van Eesterenlaan 15, Amsterdam, 020 - 419 7200 www.thephotofactory.nl, winkel@thephotofactory.nl

TEKST: KITTY SAAL
WIJKVERPLEEGKUNDIGE AMSTELRING
IJBURG@AMSTELRINGWIJKZORG.NL

Lente!

IJburg is in deze lente als een levend organisme. Het geluid van de heilmachine als kloppend hart en overal ontspruitende nieuwe woningen. IJburg is in de paar jaar dat ik er werk enorm gegroeid. Zeeburgereiland en Centrum-eiland krijgen steeds meer vorm en woningen.

Er zijn vaste bewoners die weg willen omdat zij hun uitzicht kwijtraken of hun draai in dit stukje Amsterdam toch niet kunnen vinden. Maar er zijn ook bewoners die van IJburg zijn gaan houden en nooit meer weg willen.

Lente op IJburg betekent voor de wat oudere bewoners ook de grote voorjaars schoonmaak. Die pakt anders uit dan toen ze nog jong waren, met ramen lappen, kleden kloppen, alles van de muur. Zodra je afhankelijk bent van huishoudelijke hulp via de WMO, is dat er niet meer bij. En dan begint het probleem. Als je al een goede hulp hebt, mag die dergelijke grotere klussen niet doen. Mantelzorgers of vrijwilligers uit het netwerk moeten ervoor worden opgetrommeld. Oudere gehandicapten hebben meestal een probleem om met nieuwe mensen in contact te komen. Laat staan dat zij een nieuw netwerk kunnen opbouwen en aan deze mensen kunnen vragen de ramen te lappen. Maar de meest gehoorde klacht is wel dat men niet meer kan schoonmaken. Een kamer stofzuigen neemt soms drie uur in beslag en dan is deze kamer nog steeds niet schoon. Een lampenkap wordt niet afgestoft omdat menigeen niet weet hoe dit moet.

Het zou fijn zijn als er voor de huishoudelijke hulp een soort keurmerk zou zijn. Iemand die totaal afhankelijk is, kan dan kiezen voor een hulp die de kwaliteiten in zich heeft die nodig zijn in zijn huis. Maar om te beginnen is het al fijn om te weten of je huishoudelijke hulp bekend is met hoe te stoffen, stofzuigen en/of dweilen. Het schoonmaken dus zoals men het vroeger deed.

Een ander probleem zijn de chemicaliën waarmee wordt schoongemaakt. In de supermarkt vindt men enorme hoeveelheden aan schoonmaakmiddelen. Er worden veel verschillende middelen gebruikt. Voor iedere hoek van het huis heb je een apart middel, een speciaal soort spuitfles, doek of borstel. Om iets goed schoon te krijgen worden er ook middelen door elkaar heen gedaan zonder te weten of het kan. Soms gevaarlijk, maar meestal niet nodig. Dit geeft een extra belasting voor ons milieu en ook voor onze gezondheid. Zodra er op een fles staat dat het 99.9999% van alle bacteriën doodt, dan moet je dit middel niet gebruiken. Dit product kan de resistentie van bacteriën veroorzaken. Bovendien is een bacteriële omgeving niet goed voor ons welbevinden. We hebben de goede bacteriën nodig voor onze gezondheid en ons afweersysteem. Het is veel en veel beter om middelen als groene zeep, schoonmaakazijn en citronella te gebruiken. Andere goede schoonmaakmiddelen zijn pompoenpittenextract of bakpoeder. Dit zijn zeer beproefde middelen die prima werken zonder ons milieu aan te tasten.

En als je dan toch iets nieuws wilt gebruiken, ga dan voor de schoonmaakmiddelen met probiotica, want die zorgen voor een gezonde film van de juiste bacteriën die ziekteverwekkers om zeep helpen. Dit is te verkrijgen in handzeep, deodorant, douchecel en afwas- en schoonmaakmiddel. Wat wil je nog meer in de lente? Wat goed voor ons is, mag groeien en bloeien.

Haak-In: atelier en galerie die de buurt een groene impuls geeft!

Er is weer een hoop te zien bij de Haak-In en tasjes zijn nog altijd van harte welkom! Heb je een speciale tas met een verhaal... dan komt deze tas in het archief van de Haak-In. Iedereen is van harte welkom! Haak-In is geopend op woensdag en zaterdag van 10-14 uur. Molukkenstraat 68 - 70, 1094 BP Amsterdam, www.haakin.nl

“Als je de wereld wilt verbeteren, moet je zelf ergens beginnen en anderen daarbij inspireren”

team Oost

Huurverhoging 2017

De huurverhoging komt er voor veel mensen binnenkort weer aan. Ook dit jaar maakt de regering inkomensafhankelijke huurverhogingen mogelijk voor sociale huurwoningen. In tegenstelling tot voorgaande jaren is er echter slechts sprake van twee categorieën (in plaats van drie), namelijk: voor de huishoudinkomens tot € 40.349 maximaal 2.8%, voor de inkomens daarboven maximaal 4.3%.

Om deze laatste huurverhoging te kunnen vragen, moet de verhuurder een verklaring meezenden van de Belastingdienst met daarop een indicatie van het huishoudinkomen. Daarbij wordt 2015 als peiljaar gehanteerd.

Nieuw in 2017 is de huursombenadering. De gemiddelde huursom voor zelfstandige woningen van corporaties mag in een kalenderjaar slechts met een beperkt percentage stijgen: 1.3 %. Corporaties mogen zelf bepalen aan welke huurders ze een hogere huurverhoging geven (binnen de grenzen van het wettelijk toegestane) en aan welke een lagere, of zelfs helemaal geen huurverhoging.

Er kunnen verschillende redenen zijn om bezwaar te maken tegen de huurverhoging, onder andere:

- De huurprijs wordt door de huurverhoging hoger dan wettelijk toegestaan op grond van de puntentelling van de woning. Dit kan ook het geval zijn doordat uw WOZ-waarde (veel) te hoog is ingeschat. Als de bezwaartermijn nog loopt kunt u bezwaar maken tegen de WOZ-waarde en daarnaast bezwaar maken tegen de huurverhoging.
- De woning is geliberaliseerd. Het huurcontract bepaalt dan de huurverhoging.
- De inkomensgegevens zoals verstrekt door de Belastingdienst kloppen niet met het feitelijke inkomen over 2015, 2016 of 2017 doordat het inkomen lager is of er minder mensen op het adres wonen dan aangegeven.
- Het huurverhogingsvoorstel is minder dan twee maanden voor de beoogde ingangsdatum verstuurd.
- Er ontbreekt een inkomensverklaring van de Belastingdienst in het voorstel (alleen nodig voor inkomensafhankelijke huurverhogingen).
- Huurder heeft een CIJ-indicatie met tenminste tien uur verpleging per week of een rolstoelwoning. In dit geval kan bezwaar worden gemaakt tegen het inkomensafhankelijke deel van de huurverhoging (dus niet tegen de 'standaard'-verhoging van 2,8 %).
- De woning vertoont onderhoudsgebreken en er loopt een procedure bij de huurcommissie (of deze wordt voor 1 juli gestart).

Naast de wettelijke regeling zijn er in Amsterdam aanvullende regelingen bedacht, zowel door de gemeente als door de verschillende corporaties. Als u hier meer informatie over wilt of u wilt hulp bij het maken van bezwaar, kom dan voor 1 juli met alle relevante stukken naar ons spreekuur:

- elke maandag van 19 tot 20 uur
- elke woensdag van 9 tot 12 uur.

Bellen en mailen kan ook: 020-523 01 50 of oost@wooninfo.nl

!Woon, Tweede Boerhaavestraat 46 hs
1091 AN Amsterdam

ADVERTENTIE

www.kindertherapieamsterdam.nl

Praktijk voor kindertherapie en ouderbegeleiding

Brigitte van der Linden

Scheepstimmermanstraat 24
1019 WX Amsterdam
06 - 499 169 19

Koken met Neeltje

Aziatische tic

Het is te laat in het jaar voor winterkost, maar de echte lenteproducten zijn er nog niet. Dan denk ik: Chinees of Indisch, Vietnamees of Thais. Aziatisch eten is overwegend licht verteerbaar, kleurrijk en geurig. Ik heb daar behoefte aan, zo aan het eind van de winter en het begin van de lente. Daarom hier een paar mogelijkheden.

TEKST EN ILLUSTRATIES: NEELTJE WIEDEMEIJER

Mosselen Thaise stijl

Gewoon een bak mosselen. Zoek ze uit. Gooi de kapotte mosselen weg en ook degene die openstaan en niet dichttrekken als je ermee op het aanrecht tikt. Fruit onder in de mosselpan een uitje en knoflook aan. Doe er dan een zak nasigroenten bij en laat nog een minuutje fruiten. Doe er nu een potje Thaise groene kerrie bij en een blikje kokosmelk. Laat even stoven zodat alles goed mengt. Dan stort je de mosselen in de pan en laat die een paar minuten koken, tot de mosselen open zijn. Niet te lang koken, dan verliezen de mosselen hun sappigheid. Eet met rijst en een tomatensla. Laat de saus, die is verdund met het mosselvocht, eventueel even inkoken voor je hem geeft bij de rijst.

Vietnamese kip

Kip is een raar product. Je hebt de prijsknalkip. ('Die dode doorzichtige dieren eet ik niet meer', sprak een vriend eens, toen hij een Franse buitentakip had aangeschaft.) Dan heb je de biokip. Omdat die prijzig is, is kip dan ineens weer een gerecht voor hoogtijdagen.

Maak een sausje van een teen knoflook uit de knijper, een theelepel vierkruidenpoeder, een theelepel honing en een eetlepel sojasaus. Wrijf de kip van binnen en van buiten in met dit sausje en laat de saus een uurtje intrekken. Zet het dier dan in een vuurvaste schaal in de oven (160° C). Als je van het sausje overhebt, bestrijk hem er dan na een half uur of zo nogmaals mee.

Na een uur kijk je of de kip gaar is. Prik met een vork in de dikste delen. Komt er kleurloos vocht uit, dan is hij klaar. Is het vocht nog roze, laat hem dan nog tien minuten doorgaren.

ADVERTENTIE

post oost

Post Oost is hét participatiecentrum voor Amsterdammers uit Oost. Het adviseert over activiteiten in de buurt, bemiddelt naar vrijwilligerswerk en biedt een opstap naar werk.

Wijtenbachstraat 36 hs

ma - vrij 9 tot 17 uur | info@postoost.nl

Twitter @PostOost | Facebook PostOost | postoost.nl

Oost Actief Bazaar: dinsdag 16 mei

Dinsdag 16 mei organiseert Post Oost de Oost Actief Bazaar: **dé grootste vrijwilligers- en activiteitenmarkt van heel Oost.** Ben jij op zoek naar vrijwilligerswerk, of wil je meedoen aan leuke activiteiten in Oost? Dan mag je de markt niet missen!

Check www.postoost.nl voor de laatste info!

Post Oost helpt je bij:

- ▶ het vinden van passend vrijwilligerswerk
- ▶ het zoeken naar een leuke activiteit
- ▶ een opstap naar werk

postoost.nl

oost aan de slag

TEKST: TINEKE KALK

BOEKEN

Nostalgie

Als ik de biografie over Jan Schaefer *In geouwehoer kun je niet wonen* van Louis Hoeks lees, overvalt mij een gevoel van heimwee. Niet naar de jaren vijftig, maar naar de jaren zeventig, toen deze PvdA-wethouder van Volkshuisvesting Amsterdam redde van de sloop. Onze burgemeester Eberhard van der Laan was in die jaren nog een tijdje zijn assistent. Over deze burgervader verscheen de biografie *Van der Laan* met als ondertitel *Biografie van een burgemeester*. Achteraf zou *Biografie van de laatste PvdA-burgemeester van Amsterdam* wel eens een toepasselijker ondertitel kunnen zijn.

Een jongen van het volk

Banketbakkersknecht Jan Schaefer groeit op in een middenstandsmilieu. Zijn vader bezit twee banketbakkerszaken en heeft als een van de eersten in Bos en Lommer een auto. Heel kort is Jan zelfs nog aspirant-lid van de JOVD, de jongerenclub van de VVD. Na anderhalf jaar lidmaatschap van de CPN belandt hij via de vakbond bij de PvdA en presenteert zich in de VARA-actualiteitenrubriek *Achter het Nieuws* als een echte jongen uit het volk. Met zijn onvervalste Amsterdamse tongval voorspelt hij de revolutie van de werkende jeugd.

Hij trouwt jong en betreft met vrouw en kind een piepklein woninkje, zonder douche, in de Pijp. Als in 1969 de eerste Nota Stadsvernieuwing verschijnt, stemt de PvdA in de Gemeenteraad voor de plannen om grote delen van de oude wijken te slopen. De buurtbewoners verzetten zich niet alleen tegen de voorgenomen sloop, maar voeren ook acties om de leefbaarheid van hun verloederde wijk te vergroten.

Jan valt op door zijn grote organisatietalent, overtuigingskracht en gevoel voor publiciteit. Roestige autowrakken, waarmee de Pijp vol staat, laat hij beschilderen met het woord 'wrak' in de hoop dat zij eindelijk weggehaald worden. Tevergeefs. Pas als er een autowrak naar de chique Apollolaan versleept wordt, waarna binnen

een halve dag verwijdering volgt, verandert er wat.

Bij de landelijke verkiezingen in 1971 komt Jan, een van de weinige arbeiders op de lijst, op een verkiesbare plaats te staan. In de Tweede Kamer PvdA-fractie valt hij op door zijn recht voor zijn raap confrontaties met CHU-minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) Berend Jan Udink, zoon van een koekjesfabrikant. Jan is tweede man op dit dossier, achter de gepromoveerde econoom Hans van den Doel. Als het kabinet Biesheuvel na vierhonderd dagen valt, wordt Joop Den Uyl minister-president. In plaats van Van den Doel wordt Jan Schaefer 'straatssecretaris', zoals zijn dochter trots aan iedereen vertelt.

Jan begint voortvarend aan zijn portefeuille van stadsvernieuwing. De hele dag achter een bureau zitten is echter niets voor hem. In spijkerpak getooid, in die tijd een nog ongebruikelijke outfit voor een bewindspersoon, reist hij het hele land door. Pragmatisch als hij is, kiest hij voor nieuwbouw als renoveren te duur wordt. Ook sluit hij even gemakkelijk deals met SGP-wethouders als met die van zijn eigen partijgenoten. Als na een kleine vier jaar het kabinet Den Uyl ten val komt, is zelfs de *Telegraaf* lovend over 'het wonderkind'. Iedereen gaat ervan uit dat hij in een volgend kabinet minister wordt. Maar de PvdA komt in de oppositie terecht.

'Eppie' en 'Bolle'

Een jaar later hangt tijdens de Amsterdamse gemeenteraadsverkiezingen de stad vol met PvdA-verkiezingsaffiches waarop staat: 'Jan Schaefer komt.' Als superwethouder krijgt Jan Stadsvernieuwing, Grondzaken, Volkshuisves-

ting en Bouw-en Woningtoezicht onder zich. Zijn dadendrang loopt in eerste instantie stuk op trage ambtelijke molens, te hoge verwachtingen van bewoners en een nieuwe generatie krakers die met hun leuze 'Iedereen is even urgent' zijn beleid herhaaldelijk doorkruisen.

Als wethoudersassistent Frans van de Ven tijdelijk verlof neemt, vervangt de 26-jarige Eberhard van der Laan hem. Eberhard komt niet uit Amsterdam maar uit het dorp Rijnsburg, waar zijn vader naast dokter veertig jaar raadslid voor de ARP was. Eberhards moeder volgt voor die tijd heel uitzonderlijk niet de partijkeuze van haar man, zij stemt PvdA. Tijdens zijn rechtenstudie wordt Eberhard zelf al lid van de PvdA. Net als Jan, die zijn gezondheid verwaarloost – hij heeft suikerziekte, – werkt Eberhard keihard: negentig uur per week is gewoon. Naast huuradviseur is hij voorzitter van de werkgroep Stadsvernieuwing. 'Eppie' en 'Bolle' zoals ze elkaar liefkozend noemen, zijn beiden ongeduldig, durven de confrontatie aan te gaan en dit niet alleen met hun ambtenaren maar ook met de gewone man. Autoritair kunnen ze ook zijn, hoewel ze beiden genoeg bestuurskwaliteiten hebben om op de juiste momenten water bij de wijn te doen.

Uiteindelijk lukt het Jan om het renovatieproces niet alleen te versnellen, maar ook geen concessies te doen aan de kwaliteit. Via een slimme constructie lukt het hem de huur voor de bewoners laag te houden. Daarnaast spant hij zich in voor de vele monumentale gebouwen in de stad die in erbarmelijke staat verkeren. Na acht jaar wethouderschap zijn er 50.000 woningen verbeterd en meer dan 38.000 gereedgekomen. De Amsterdamse bevolking begint na jaren van krimp weer te groeien.

Jan is toe aan een nieuwe carrièreestap. Als hij in 1986 weer in de Tweede Kamer gekozen wordt, gaat iedereen ervan uit dat hij daar in no time carrière zal maken. Den Uyl, die een zwak voor hem heeft, maakt echter plaats voor Kok

en Jan krijgt in plaats van Volkshuisvesting de onpopulaire portefeuille Midden- en Kleinbedrijf toegeschoven.

Val en opkomst

'Je wordt nog weleens burgemeester', schijnt Jan aan Eberhard te hebben voorspeld. Jarelang combineert Eberhard het raadslidchap en later het fractieleiderschap van de PvdA met de drukke werkzaamheden voor zijn advocatenkantoor Kennedy Van der Laan. Als hij in 1994 bij de Gemeenteraadsverkiezingen lijsttrekker voor de PvdA wordt, is zijn leermeester Jan Schaefer al ernstig ziek. Jan wordt niet ouder dan 56 jaar. Een sierlijke brug in het Oostelijk Havengebied wordt in 2001 naar hem vernoemd.

Eberhard staat evenmin bekend om zijn gezonde manier van leven. Hij neemt nauwelijks rust en rookt als een gek. In 1998 besluit hij het raadswerk af te stoten. Na een ministerschap in 2008 voor Wonen, Wijken en Integratie, komt hij pas weer terug in de Amsterdamse Gemeenteraadzaal. Deze keer neemt hij plaats achter de tafel, en wel als burgemeester.

Voor de biografie over Van der Laan heeft Kemal Rijken veel mensen gesproken. Zelf weigert de burgemeester mee te werken. 'Een boek, dat is ijdeluiterij', schijnt hij tegen zijn persvoorlichter te hebben gezegd.

Zowel de biografie over Eberhard van der Laan als die over Jan Schaefer zijn geen hagiografieën geworden. Wel is mijn ontzag voor beide mannen alleen maar toegenomen. Naast wat ze voor Amsterdam betekend hebben en nog betekenen, hebben ze iets gemeen wat ik bij veel politici tegenwoordig mis, namelijk de moed om de kiezer niet naar de mond te praten!

Kemal Rijken: Van der Laan, biografie van een burgemeester
Uitgeverij Ambo/Anthos, Amsterdam, 2016
ISBN: 9789026333910
256 pagina's/€ 21,99

Louis Hoeks: In geouwehoer kun je niet wonen
Uitgeverij Atlas Contact, Amsterdam, 2017
ISBN: 9789045023991
424 pagina's/€ 34,99

INGEZONDEN

STERK - Weerbaarheidstraining voor vrouwen

In de Binnenwaai op IJburg is voor de eerste keer de weerbaarheidscursus voor vrouwen 'STERK'. Er wordt gewerkt aan lichaamshouding, jezelf de moeite waard vinden en grenzen leren stellen. Naast het oefenen van praktische weerbaarheidsvaardigheden wordt er gepraat over onderwerpen die te maken hebben met recht en veiligheid van vrouwen.

De cursus bestaat uit zes lessen die ieder tweeënehalf uur duren. Het eerste gedeelte bestaat uit het bewegingsgedeelte. Daarna wordt samen met een maatschappelijk werker van Dynamo nagepraat over de oefeningen en worden ervaringen uitgewisseld. De eerste les is op donderdagochtend 11 mei, je kunt je nu al hiervoor opgeven.

Deze cursus wordt al zestien jaar met succes op diverse plekken in Amsterdam gegeven. Petra Voets, trainer weerbaarheid van Blijf Groep

Amsterdam: 'Op deze cursus leren vrouwen om beter grenzen te stellen. Dat kan over allerlei situaties gaan: van je niet serieus genomen voelen door instanties, last hebben van agressie van een buurman tot ongewenste seksuele toenaderingen van een collega, kinderen die niet naar je luisteren of het leven met een partner die je kleinert. De praktijk heeft uitgewezen dat door de koppeling van het leren van vaardigheden op het gebied van psycho-fysieke weerbaarheid en het uitwisselen van persoonlijke ervaringen, de deelnemers veel steun aan elkaar ondervinden en dat hun zelfvertrouwen enorm toeneemt.'

Je kunt je voor de cursus opgeven of een folder aanvragen bij Machteld Bredman, Dynamo, Algemeen Maatschappelijk Werk, tel. 06-4413 9857 of mail: MBredman@dynamo-amsterdam.nl

Zorgt u voor een dierbare? Gratis training voor mantelzorgers

Iemand die intensief zorgt voor een dierbare wordt een mantelzorger genoemd. Hier komt veel bij kijken. Dynamo traint mantelzorgers om deze zorg wat te verlichten. Het is een ABZ-training: Administratie, Budget en Zorg. De volgende vragen komen er in aan bod: Welke regelingen en voorzieningen kan je inzetten? Hoe organiseer je de administratie? En hoe zorg je goed voor jezelf?

Een overzichtelijke administratie helpt in het berekenen van voordelen bij de belastingdienst en het aanvragen van andere financiële voorzieningen. Overzicht in budget geeft rust. En wat betekent 'de

zorg' voor de mantelzorger? Neem bijvoorbeeld de zorg voor een partner met een lichamelijke of geestelijke beperking. De persoon verandert. Dit kan heel ingrijpend zijn. Ook hier wordt uitgebreid aandacht aan besteed.

De ABZ-cursus is gratis voor mantelzorgers die wonen of voor iemand zorgen in Amsterdam-Oost. Interesse? Voor meer informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met Gaby Terlingen via tel. 06-1945 6699 of mail: gterlingen@dynamo-amsterdam.nl

ADVERTENTIE

6 avonden over Japan

- 5 mei - Japanse literatuur
- 11 mei - filosofie: oost en west
- 18 mei - kunst sinds 2e wereldoorlog
- 1 juni - filosofie: zen en boogschieten
- 8 juni - Japanse film
- 16 juni - thee ceremonie

aanvang 20 uur - aanmelden aanbevolen

BOEKHANDEL van Pampus
KNSM-laan 303 - info@boekhandelvanpampus.nl

waar u vindt wat u niet zocht

Heerlijke Elzaswijn in NAP Amsterdam

In een advertentie kondigde restaurant NAP Amsterdam aan dat er op 11 maart een Wijnmakersdiner gehouden zou worden met als thema wijn uit de Elzas. We reserveerden twee plaatsen en wilden ons graag laten verrassen. Het Wijnmakersdiner werd georganiseerd door NAP en Arend Jan van den Broek (de Wijnman), importeur en wijnverteller.

TEKST: LIDA GEERS FOTO: MARCO TER BEEK

Op 11 maart reden we met lijn 26 naar het eindpunt op IJburg en wandelden naar het havenkantje aan de Krijn Taconiskade, waar het restaurant gevestigd is. Het is een romantische plek met lichtjes op het water en bootjes die op en neer dobberen. In NAP Amsterdam wachtte een vriendelijke ontvangst door Roel Geijzen, die samen met Dylan Joziassie eigenaar is. Onze komst verraste hem omdat er kennelijk niet vaak mensen van het 'vaste land' de grote stap naar IJburg wagen. We werden voorgesteld aan Arnaud Baur, derde generatie van het wijnhuis Charles Baur uit de Elzas. Arnaud was met een auto vol wijn uit Frankrijk naar IJburg gereden. Roel drukte ons een glas Pinot Blanc in onze handen en zei: 'Als het diner begint, kun je gewoon ergens aanschuiven. Er zijn geen besproken plaatsen.' Iedereen schoof aan en wij bleken te zijn beland naast een grote vriendenclub, duidelijk vaste gasten van NAP. De glazen werden gevuld met Pinot Gris en een heerlijke schotel met hapjes werd geserveerd. Er lag voor elk wat wils: paté, rillettes, gerookte forel, dunne plakjes harde worst en daarbij stukjes geroosterd stokbrood. Tussen het voor- en het hoofdgerecht vertelde Arnaud Baur een verhaal over de Chardonnay die werd geschonken en waarvan de druif in de Elzas eigenlijk niet

gebruikt mag worden om wijn te maken en zelfs de naam Chardonnay niet mag dragen. Daarom wordt hij in het wijnhuis Charles Baur 'Secret de Terroir' (Geheim van het landgoed) genoemd. Het hoofdgerecht was uiteraard choucroute (zuurkool) met naar keuze licht gegaarde zalm of een gebakken speklapje. De wijnen erbij waren, hoe kan het ook anders, Riesling en Pinot Noir. Riesling kennen de meeste mensen wel en Pinot Noir is een frisse rode wijn, die koel geschonken wordt. Het dessert bestond uit rijpe Munsterkaas, met een werkelijk heerlijk glas Gewürztraminer. Tussen de gerechten door vertelde Arnaud Baur in zijn beste Frans-Engels de wetenswaardigheden over de wijnen. Ook importeur Arend Jan de Wijnman wist er veel over te vertellen. Aan het eind van de avond was er gelegenheid voor het stellen van vragen en uiteraard voor het aanschaffen van de echte Elzasser wijnen. Samenvattend: het was een heel leuke en gezellige avond, met lekker eten en lekkere wijn. Mijs inziens voor herhaling vatbaar. Roel loopt erover te denken om in mei iets met rosé te doen – met het houtvuur aan op het terras en met kleine hapjes. Leuk! ◀

www.napamsterdam.nl
www.broekwijn.nl

Kinderraad laat volwassenen zien hoe het moet

Ze zitten in de bovenbouw van de J.P. Coenschool, basisschool De Waaier, de As-Siddieq en de Flevoparkschool. Zestien kinderen vormen de Kinderraad Indische Buurt. Ik spreek af met Salma, Youssra en Othman om te horen wat er beter moet in de wijk. 'De mensen zijn te chagrijnig en de speelplaatsen liggen vol Red Bullblikjes.'

TEKST: HANNIE RAAFF
FOTO'S: MARCEL DE CNOCK

Salma, Youssra en Othman zitten namens de Flevoparkschool in de Kinderraad Indische Buurt

het voor de volwassenen ook niet moeilijk zijn om zich aan de verkeersregels te houden. Maar de politie moet ook meer opletten.

Suikerspinnen en spulletjes

De Kinderraad Indische Buurt organiseert op 23 mei van 12 tot 14.30 uur een buurtfestival op het Ambonplein. Er komen kraampjes over bijvoorbeeld verkeersveiligheid en een gezonde leefstijl. Iedere school moet een kraampje maken. Daarnaast zijn er kraampjes met lekker eten, zoals suikerspinnen.

Buurtbewoners kunnen spulletjes kopen en verkopen, de opbrengst gaat naar goede doelen. Zo heeft de Flevoparkschool gekozen voor Kika, de stichting die strijdt tegen kinderanker. De As-Siddieq schenkt de opbrengst aan vluchtelingen, de andere twee scholen hebben nog geen beslissing genomen. Op het festival is ook ruimte voor plezier. De kinderen in de onderbouw organiseren spelletjes en er is een podium waar kinderen uit de buurt hun kunsten vertonen. Ze zoeken nog een ster voor de afsluiting, hun voorkeur gaat uit naar Ali B.

De kinderen hopen op de komst van veel buurtbewoners, maar verwachten zeker ook belangstelling van de pers, de politiek en de politie. 'Volwassenen moeten zelf actief worden om problemen in de buurt aan te pakken, maar wij geven ze een steuntje in de rug', verklaart Youssra. ◀

23 mei: Festival voor de Buurt

Iedereen is welkom op het Festival voor de Buurt op dinsdag 23 mei, van 12 tot 14.30 uur op het Ambonplein. De Kinderraad is onderdeel van de Vreedzame Wijk, een door de gemeente gesubsidieerd project in meerdere buurten. Volg de Kinderraad Indische Buurt op Facebook: www.facebook.com/VreedzameWijkIB.

Duik in een andere wereld

TEKST: NATANJA DEN BOEFT FOTO: ARJEN POORTMAN

Deze keer in de cultuurrubriek slechts één onderwerp: het Schelpenmuseum in de Czaar Peterstraat.

Dit nieuwe juweeltje is een initiatief van Babet van Lier. Ze is duidelijk in haar element in haar eigen schatkamer. Overal schelpen en stenen en etnografica. Prachtig tentoongesteld in houten kasten. Wat een wonderlijke wereld aan vormen en kleuren die in de natuur aan ons oog onttrokken is door zeewater en zand. Even waan je je in een andere wereld, geholpen door het licht dat zacht van de straat naar binnen strijkt.

Tot en met 1 mei is de openingstentoonstelling te zien: prenten van apotheker en zoöloog Albertus Seba (1665-1736). Hij legde een enorme collectie exotische planten, schelpen en dieren aan die hij gebruikte in zijn recepten en die hij ook catalogiseerde. Uiteindelijk liet hij van elk specimen een gravure maken. Zijn Thesaurus is nog altijd een van de meest gewaardeerde boeken over natuurhistorie die er zijn.

In 1716 kocht Czaar Peter de Grote zijn collectie van 'alle bedencklyke soorten van Rareteyten'.

Te zien in het zoölogisch museum van St. Petersburg.

Hier in de Czaar Peterstraat een wand vol reproducties uit de Thesaurus. Platen vol detail, met vreemde beesten en schelpen in kleuren die tijdsloos aandoen.

Ze worden mooi aangevuld door kastjes met natuurvondsten van Gemma van Schendelen. Zij laat zich als kunstenaar leiden door haar verwondering over de veelheid en de schoonheid aan vormen die de natuur te bieden heeft. Met wat ze vindt, maakt ze een soort mini-schatkamerijtjes in houten kistjes.

Het museum, tevens winkel, breidt langzaam aan uit. Naar aanleiding van een artikel in het Parool krijgt Babet heel regelmatig collecties aangeboden uit erfenissen. Prachtige schatten in allerhande schoenendozen wachten nog op een plekje in het licht.

www.schelpenmuseumamsterdam.nl
wo-za, 11-18 uur gratis

In de *Ijopener* van april 2015 stond een interview met Eline Jansen, keramiste. Met een van haar kunstbeelden won zij de wedstrijd Water Zomerexpo 2017. Van 25 mei tot 20 augustus is het kunstwerk te zien in Museum de Fundatie, Zwolle. *Ijopener* feliciteert Eline van harte met deze geweldige prestatie. (Foto: Arjen Poortman)

ADVERTENTIES

de7 Provinciën
design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.

De specialist voor dakterrassen, rvs leuningen, balustrades, trappen, verbouwingen en dakopbouwen. Wij werken vanaf 'creatief' concept tot en met volledige uitvoering, en bouwen altijd duurzaam.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

Tan **FLEX WERKPLEK te huur in Zeeburg voor ZZP'er, thuiswerker, freelancer**

- Wilt u dichtbij huis een ruime, rustige en betaalbare FLEX werkplek huren om prettig te werken?
- Wilt u klanten of zakenrelaties in een representatieve ruimte kunnen ontvangen?

Voor informatie mail naar info@tanarboconsultant.nl of bel op dinsdag, woensdag of donderdag op telefoonnummer 020-8202207
Website: www.denieuwevaart.info

Adverteren

Wilt u adverteren in de *Ijopener*?
Stuur dan een e-mail naar adverteren@ijopener.nl.
Kijk voor meer informatie over adverteren op onze website www.ijopener.nl

TARIEVEN

Losse advertenties per cm2	€ 2,00
Halve pagina	€ 650
Hele pagina	€ 1.200
Hele pagina achtercover	€ 1.500
Toeslag vaste plaats	10%
Korting minimaal 5 nummers aaneen	10%

AFMETINGEN

Breedte	70, 145 of 220 mm
Hoogte	variabel
Hele pagina	260 x 360 mm + 5 mm afloop

ADVERTENTIES OPMAKEN OF WIJZIGEN

Prijs in overleg: adverteren@ijopener.nl

ADVERTENTIES AANLEVEREN

Advertenties dienen aangeleverd te worden in PDF-formaat (300 dpi, cmyk-kleuren). De redactie draagt geen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van door adverteerders aangeleverde advertenties.

Bezorging

Heeft u een nee/nee sticker op de deur en wilt u toch de *Ijopener* lezen? Op onderstaande punten kunt u een exemplaar ophalen (zolang de voorraad strekt).

Klachten over de bezorging kunt u melden via bezorging@ijopener.nl

Indische Buurt

- Civic Zeeburg, Kramatplantsoen 101 hs
- Cybersoek, Timorplein 22
- Jansen Vintage, Javaplein 31hs
- Java Bookshop, Javastraat 145
- Openbare Bibliotheek, Javaplein 2
- Studio/K, Timorplein 62

Oostelijk Havengebied:

- Boekhandel Van Pampus, KNSM-laan 303
- Boulevard Café, Cruquiusweg 3
- Bruna, Oostelijke Handelskade 1061
- De Eester, Van Eesterenlaan 266
- Fit aan 't IJ, KNSM-laan 11-13
- Java-Blend, Tosaristraat 1
- Kapsalon Hairspray, Sumatrakade 5
- Lloyd Hotel, Oostelijke Handelskade 34
- Pakhuis De Zwijger, Piet Heinkade 179
- Wijnkoperij Hermitage, KNSM-laan 293
- Winkelcentrum Brazilië, Vers Passage

IJburg:

- Bloem en Zee, IJburglaan 444
- Bruna, IJburglaan 561
- Gezondheidscentrum Haveneiland, IJburglaan 727
- Sportschool Life and Kicking, Eva Besnyöstraat 29

Oost:

- Stadsdeelhuis Oost, Oranje-Vrijstaatplein 2
- Post Oost, Wijtenbachstraat 36

In deze rebussen zitten vier bekende, in Amsterdam geboren mensen verstopt die allemaal een vorm van kunst – al dan niet met een grote K – beoefenen. Stuur hun namen vóór 26 mei naar info@ijopener.nl of per post naar *Ijopener*, Levantkade 176, 1019 BG Amsterdam.

PUZZELMAKER: ELLY VAN DER MARK

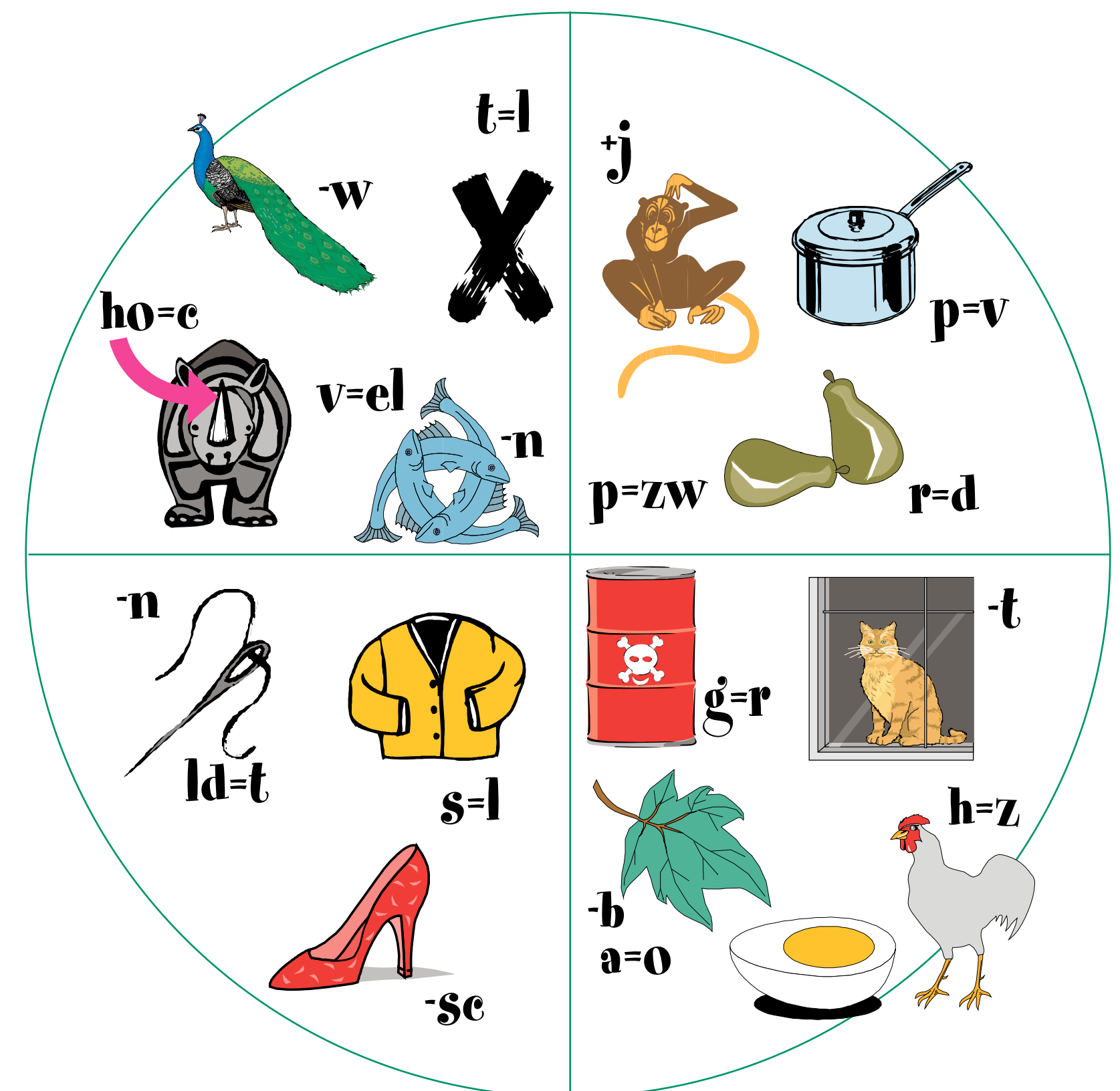
De letterpuzzel uit de februari-editie van *Ijopener* heeft de volgende winnaars opgeleverd: Yvonne Haze, Lydia Scholten, Peggy Wilting en Bas Offerman. De oplossing luidde: Ik wilde dat ik niet in Amsterdam woonde, dan ging ik erheen met vakantie.

bedenk je eigen shirt

www.thephotofactory.nl
C. van Eesterenlaan 15 - 020 - 419 72 00

De vijf winnaars van deze puzzel kunnen met hun eigen foto, tekening, ontwerp of tekst een superleuk shirt laten maken door The Photo Factory.

Bekende Amsterdammersprijspuzzel

HELP JE MEE?

In Amsterdam zijn 65.000 mensen extreem eenzaam. 1 op de 5 Amsterdammers leeft onder de armoedegrens. Verbreed je horizon en schenk aandacht aan een mede-Amsterdammer in (sociale) armoede.

Check www.deregenboog.org of bel 020-5317 600 voor meer informatie.

DE REGENBOOG GROEP

VERF SIKKENS FLEXA LAMINAAT PARKET HOUT IJZERWAREN

MEUBELBESLAG DEUREN ZONWERING ZONNESCHERMEN

GEREEDSCHAPPEN SLEUTELS SCHUIFWANDEN KASTEN

KASTEN OP MAAT met schuifdeuren

Dealer van:

RAFFITO - MW kasten - WEDEKA wandkasten
Erkend SIKKENS specialist - FLEXA dealer

Hout - Plaatmateriaal - Vloeren - Zonwering
Unieke **OP MAAT ZAAG** kwaliteit

Kom eens langs bij: **DOE HET ZELF WITTENBURG**
www.doehetzelfwittenburg.nl

Wittenburgergracht 103-113 - Tel. 020 622 40 65

SANITAIR OP MAAT ZAGEN LEVERING AN HUIS BOSCH

Bij inlevering van deze coupon
10% korting op schuifdeuren

Nieuwe huurwoningen aan de Ertskade Amsterdam

In Steltloper, in het oostelijk havengebied, komen in 2018, 216 vrije sector huurappartementen variërend van circa 55 m² tot circa 184 m² beschikbaar voor verhuur. In de ondergelegen parkeergarage bevinden zich 88 parkeerplaatsen. De woningen worden opgeleverd met een volledige keuken en luxe badkamer. Alle woningen zijn voorzien van een privé buitenruimte.

Kijk op WoonTank en blijf op de hoogte over de verhuurmogelijkheden van de appartementen.
facebook.com/WoonTankNL en woontank.nl

STELT
LOPER
W

STELTLOPERAMSTERDAM.NL